

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ VE TERÖRÜN FİNANSMANININ ÖNLENMESİ HAKKINDA ŞİRKET POLİTİKASI

1. GİRİŞ

Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessese Anonim Şirketi (Şirket) 'nin kurum politikası, Türkiye Cumhuriyeti'nin suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanın önlenmesi kapsamındaki mevzuattan yararlanılarak düzenlenmiştir. 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Kanunu uyarınca oluşturulan Uyum Programı kapsamında alınacak tedbirler ve yapılan çalışmalar bu kapsamda yer alacaktır. Tedbirler Yönetmeliği'nin 4.maddesi uyarınca Şirketimiz yükümlülükler arasında yer almaktadır. Müşterinin tanınması, şüpheli işlemlerin tespiti ve bildirim süreci, Uyum görevlisinin atanması, şirket çalışanlarına konuyla ilgili eğitimlerin verilmesi; iç denetim, kontrol ve risk yönetimi ve bu konuda alınacak tedbirler konusunda kurum politikası oluşturulmuştur.

2. TANIMLAR

MASAK: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı

Mevzuat: Suç Gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanının önlenmesi ile ilgili yürürlükteki Kanun, Yönetmelik ve Tebliğler ile MASAK karar ve talimatları

Uyum Görevlisi: İlgili yasal düzenlemelerde yer aldığı üzere, Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanı' nın Önlenmesine ilişkin yükümlülüklerle uyum programının yürütülmesi amacıyla, Yönetim Kurulu'na veya Yönetim Kurulu'nun açık bir şekilde ve yazılı olarak devrettiği bir veya birden fazla üyeye bağlı şekilde atanan personeli

Suç Gelirlerinin Aklanması: Yasadışı yollardan elde edilen kazançların yasal yollardan elde edilmiş gibi gösterilmesi amacıyla, söz konusu kazançların mali sisteme sokularak özellikle nakit şekliyle kurtarılmasına ve mali sistem içinde bir süreçten geçirilerek kimliğinin değiştirilmesi suretiyle meşruluk kazandırılmasına yönelik işlemler

Müşteri Riski: Müşterinin faaliyet gösterdiği iş kolunun yoğun nakit kullanımı, yüksek değerli malların alım satımı veya uluslararası transferlerinin kolayca gerçekleştirilmesine imkân vermesi; müşterinin ya da müşterinin adı hareket edenlerin, suç gelirlerinin aklanması veya terörün finansmanı amacıyla hareket etmesi sebebiyle şirketin suistimal edilme riski

Ülke Riski: Suç Gelirlerinin aklanması veya terörün finansmanının önlenmesi konusunda yeterli düzenlemelere sahip olmayan, bu suçlarla mücadele konusunda yeterli düzeyde işbirliği yapmayan veya uluslararası kuruluşlarla riskli kabul edilen ülkelerden yürürlükteki mevzuat çerçevesinde belirlenenlerin vatandaşları, şirketleri veya mali kuruluşları ile girilecek bankacılık ilişkileri ve bu kapsamda yapılacak işlemler sebebiyle şirketin maruz kalabileceği risk.

Ürün/Hizmet Riski: Sunulan ürün veya hizmetlerin, suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı amacıyla kötüye kullanıma riskidir.

Kamusal Siyasi Nüfuz: Yurt içinde veya yabancı bir ülkede seçimle veya atama yoluyla kendisine önemli bir kamusal görev tevdi edilen üst düzey gerçek kişiler ile uluslararası kuruluşların yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticileri ile eşdeğer görev yapan diğer kişileri,

Mal Varlığın Dondurulması: Terörizmin finansmanı ile mücadele amacıyla ülkemizde, 6415 sayılı Kanun yürürlüğe girmiş ve bu Kanun ile önleyici tedbir olarak malvarlığı dondurma mekanizması geliştirilmiştir. Bu Kanun kapsamında; teröristlere, terörist eylemlere veya terör örgütlerine doğrudan ya da dolaylı olarak finans sağlandığı hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden Ülkemizce resen veya yabancı devletlerin talebi üzerine ilgili kişi, kuruluş ve organizasyonlar hakkında malvarlıklarının dondurulması kararı uygulanır. 7262 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile de kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik ilgili BMGK Kararlarına konu kişi ve kuruluşlar ile bunlar tarafından yönetilen veya bunlar hesabına hareket eden kişi ve kuruluşlar hakkında malvarlıklarının dondurulması kararı uygulanır Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessese Anonim Şirketi Gerçek faydalanıcı, adına işlem yapılan gerçek kişi, tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulunduran ya da bunlar üzerinde nihai nüfuz sahibi olan gerçek veya tüzel kişilerin mal varlıklarını dönüştürme, transfer etme, ortadan kaldırma, tüketme gibi malvarlığının kaçırılmasına yönelik eylemlerinin engellenmesi amacıyla gerekli önlemler alınmaktadır. Bu kapsamda;

- Malvarlığı dondurulması kararı alınan kişi, kuruluş ya da organizasyonların dolaylı olarak kontrolünde bulunan (gerçek faydalanıcı vb.) fon ve gelirlerinin tespit edilmesi için şirket ortakları ve yöneticilerinin de MASAK yasaklı listelerinden, şirket içi istihbarat ekranlarımızdan kontrolleri yapılmaktadır.
- Malvarlığının dondurulması kararı alınan kişi ve organizasyonlar Resmi Gazetede yayımlandıktan sonra bu kişilerin ve organizasyonların kontrolleri güncel müşteri Listemizden yapılarak, nezdimizde daha sonra gerçekleştirilecekleri işlemlerin önlenmesine ilişkin listeler tüm çalışanlarımız ile paylaşılarak gerekli bilgi ve eğitimler verilmektedir. Listede yer alan kayıta rastlanıldığında işlem yapılmayarak MASAK başkanlığına bildirim yapılacaktır.

3. AMAÇ

- Suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesine dair ulusal mevzuatın belirlediği yükümlülüklerle uyumun sağlanması
- Suç gelirlerinin aklanmasına aracılık etme ve maruz kalınma ihtimali riskinin azaltılması için kurum stratejilerinin; bu bağlamda kurum politikasının ve yazılı prosedürlerinin belirlenmesi
- Müşteri bilgi ve belgelerinin alınması ve kayda geçirilmesinin yanı sıra; müşterilerimizin kullandığı ürün ve hizmet kanallarından ortaya çıkabilecek riskleri değerlendirmek
- Kurum çalışanları tarafından; ulusal mevzuatın öngördüğü yasal yükümlülüklerin bilinmesi ve şirketimizin aracılık işlemlerinde dikkate alınması için gereken bilinç ve farkındalığın yaratılması.
- Şüpheli işlemlerin bildirimine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi.

4. SORUMLULUK

Bu prosedüründeki kurallara uyulmasından Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessese Anonim Şirketi personeli, uyum programının bütününe yeterli ve etkin bir şekilde yürütülmesinden Yönetim Kurulu sorumludur. Uyum programının bütününe, kurumun faaliyetlerinin kapsamı ve özelliklerine uygun bir biçimde, yeterli ve etkin bir şekilde yürütülmesinden, nihai olarak Yönetim Kurulu sorumludur.

Yönetim Kurulunun Yetki ve Sorumlulukları

- Prosedürlerin hazırlanması ve uygulanmasını takip etmek
- Kurum politikalarını, yıllık eğitim programlarını ve gelişmelere göre bunlarda yapılacak değişiklikleri onaylamak
- Uyum programı kapsamında yürütülen risk yönetimi, izleme ve kontrol ile iç denetim faaliyetlerinin sonuçlarını değerlendirmek
- Tespit edilen hata ve eksikliklerin zamanında giderilmesi için gerekli tedbirleri almak ve uyum programındaki tüm faaliyetlerin etkin bir şekilde ve koordinasyon içerisinde yürütülmesini sağlamak ile yetkili ve sorumludur. Yönetim kurulu bu kapsamdaki yetkilerinin bir kısmını veya tamamını; bir veya birden fazla yönetim kurulu üyesine açık bir şekilde ve yazılı olarak devredebilir. Ancak söz konusu yetki devrinin yapılması, yönetim kurulunun bu konudaki sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

Bu kapsamda uyum görevlisi:

Kanun ve kanun uyarınca çıkarılan yönetmelik ve tebliğlerle getirilen yükümlülüklerle uyum sağlamak amacıyla eğitim, araştırma, geliştirme, gözetim,

izleme ve kontrol çalışmalarını yürütmek ve MASAK'la gerekli iletişim ve koordinasyonu sağlamak,

- Kurum politika ve prosedürlerini oluşturmak ve kurum politikalarını yönetim kurulunun onayına sunmak,
- Risk Yönetimi politikasını oluşturmak, risk yönetimi faaliyetlerini yürütmek,
- İzleme ve kontrol politikalarını oluşturmak ve buna ilişkin faaliyetleri yürütmek,
- Suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesine yönelik eğitim programına ilişkin çalışmalarını yönetim kurulunun onayına sunmak ve onaylanan eğitim programının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak,
- İç denetim neticesinde ortaya çıkarılan eksiklik, hata ve suistimaller ile bunların yeniden ortaya çıkmasının önlenmesine yönelik görüş ve önerileri yönetim kuruluna raporlamak,
- Kendisine iletilen ve resen öğrendiği şüpheli olabilecek işlemler hakkında yetki ve imkanları ölçüsünde araştırma yaparak edindiği bilgi ve bulguları değerlendirmek ve şüpheli olduğuna karar verdiği işlemleri MASAK'a bildirmek.
- Bildirimlerin ve ilgili diğer hususların gizliliğinin sağlanmasına yönelik gerekli tedbirleri almak,
- MASAK'la gerekli iletişim ve koordinasyonun sağlanması kapsamında; MASAK'a bilgi ve belge verme yükümlülüğünü yerine getirir. Görev ve sorumluluklarını yerine getirirken iyi niyetli, makul ve dürüst bir şekilde, tarafsız ve bağımsız bir irade ile hareket etmek zorundadır.

5. PROSEDÜR

5-1.RİSK YÖNETİMİ

Kurumun sunduğu hizmetlerden dolayı şirketimiz veya çalışanların maruz kalabilecekleri finansal ya da itibari risklerin tanımlanması; derecelendirilmesi (düşük-orta-yüksek); izlenmesi, değerlendirilmesi ve azaltılmasının sağlanması yönünde yapılacak çalışmalar bu bölümde incelenecektir. Risk kapsamına giren konulara ilişkin ulusal mevzuat ile uluslararası kuruluşlar tarafından yayımlanan tavsiye, ilke, standart ve rehberler düzenli olarak izlenir; bu çerçevede gerekli geliştirme ve iyileştirme çalışmaları gecikmeksizin yürütülür ve uygulanır.

Bu bölümde temel olarak aşağıdaki unsurlar yer alacaktır:

- Müşteri Kabul Politikası ve kimlik tespiti süreci
- Müşteri riski; ülke/bölge riski ve ürün/hizmet riskini kapsayan risklerin tespiti
- Risklerin derecelendirilmesi
- Riskin azaltılmasına ve önlenmesine yönelik tedbirler
- Risk yönetim sisteminin güncellenmesine yönelik tedbirler

5.1.1. Müşteri Kabul Politikası ve Müşterinin Tanınmasına İlişkin Esaslar

İş ilişkisi tesisinde bulunan müşterinin kimlik tespitinde izlenecek süreç şöyledir:

5.1.1.1. Kimlik Tespiti:

Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessese Anonim Şirketi, 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve yürürlükteki ilgili mevzuat hükümleri uyarınca işlem yapılmadan önce müşterilerinin kimlik bilgilerini tespit eder. Kimlik tespitinde

Şirketimizce gerçekleştirilen tüm işlemlerde;

- İşlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı 370.00 TL (Üçyüzyetmişbin Türk Lirası) veya üzerinde olduğunda, Ele
 - Elektronik transferler ile kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından gerçekleştirilen kripto varlık transferlerinde işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı 30.000 (Otuzbin Türk Lirası) veya üzerinde olduğunda, Sür
 - Ekli iş ilişkisi tesisinde tutar gözetmeksizin,
 - Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda tutar gözetmeksizin,
 - Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe olduğunda tutar gözetmeksizin,
- Kimlik tespiti yapmadığımız veya iş ilişkisinin amacı hakkında yeterli bilgi edinemediğimiz durumlarda iş ilişkisi başlatılmayacaktır.**
- Daha önceden elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe duyulması nedeniyle yapılması gereken kimlik ve teyidinin yapılamadığı durumda da iş ilişkisi sona erdirilir.

İş ilişkisi tesisinde iş ilişkisinin amacı ve mahiyeti hakkında da bilgi alınır.

5.1.1.2. Gerçek Kişilerde Kimlik Tespiti ve Teyide Esas Belgelerin Gerçekliğinin Kontrol Edilmesi

- İş ilişkisi olan Gerçek Kişilerin kimlik tespitinde; ilgilinin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarası, adresi ve imza örneği, iş ve mesleğine ilişkin bilgiler, varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır.
- İlgilinin adı, soyadı, doğum tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgilerin doğruluğu;
 - Türk uyruklu için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaport, ile üzerinde T.C kimlik numarası bulunan ve özel kanunlarında resmi kimlik hükmünde olduğu açıkça belirtilen kimlik belgeleri
 - Türk uyruklu olmayanlar için pasaport, ikamet belgesi veya Bakanlıkça uygun görülen kimlik belgesi, üzerinden teyit edilir.

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas kimlik belgelerinin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

Sürekli iş ilişkisi tesisinde beyan edilen adresin doğruluğu; yerleşim yeri belgesi, ilgili adına düzenlenmiş elektrik, doğalgaz, su, telefon gibi abonelik gerektiren hizmete ilişkin olan ve işlem tarihinden önceki üç ay içinde düzenlenmiş herhangi bir kamu kurumu tarafından verilen belge veya Başkanlıkça uygun görülen diğer belge ve yöntemlerle teyit edilir. Teyide esas belgelerin okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut belgeye ait ayrıntı edici bilgiler kaydedilir.

5.1.1.3. Ticaret Siciline Kayıtlı Tüzel Kişi İşlemlerinde:

Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin kimlik tespitinde; tüzel kişinin unvanı, ticaret sicil numarası, vergi kimlik numarası, faaliyet konusu, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır.

Tüzel kişiliğin unvanı, ticaret sicil numarası, faaliyet konusu ve adresinin teyidi ticaret siciline tescile dair belgeler; vergi kimlik numarasının teyidi ise Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler üzerinden yapılır.

Tüzel kişiyi temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkileri ise tescile dair belgeler üzerinden teyit edilir.

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere, teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

Finansal kuruluşlar sürekli iş ilişkisi tesisinde, ilgili ticaret sicil memurluğu kayıtlarına başvurmak veya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin veri tabanından sorgulama yapmak suretiyle kendilerine sunulan tescil belgelerinde yer alan bilgilerin güncelliğini ve doğruluğunu teyit edilir.

Mevcut bir sürekli iş ilişkisi kapsamında, tüzel kişiyi temsile yetkili kişinin yazılı talimatıyla tüzel kişi adına işlem talep edilmesi durumunda, talimatın şirket yetkilisine ait olduğundan emin olmak kaydıyla, şirketi temsile yetkili kişinin kimlik bilgilerinin doğruluğu, kimlik belgelerinde yer alan bilgileri içeren noter onaylı imza sirküleri üzerinden teyit edilebilir.

Tüzel kişinin unvanı, İmza Sirküleri, Ticaret Sicil Gazetesi Fotokopisi, Faaliyet Belgesi, vergi levhası, ticaret sicil numarası, vergi kimlik numarası, faaliyet konusu, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır.

Tüzel kişi adına işlem yapma yetkilendirme yazısı temin edilir. İmza sirkülerinin geçerli ve güncel olup olmadığının teyidi mutlaka yapılır, azil, vekaletnamenin süresi olup olmadığı gibi durumların olup olmadığının kontrolü önemlidir.

Tüzel kişilerden alınacak belgelerin aslı veya noter onaylı suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü kabul edilecektir.

Tüzel kişiyi temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkileri ise Ticaret Sicil Gazetesi üzerinden teyit edilir.

5.1.1.4. Gerçek Kişiler ile Ticaret Siciline Kayıtlı Tüzel Kişilerde Uzaktan Kimlik Tespiti

Müşteri ile yüz yüze gelinmeksizin kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemlerle sözleşme kurulmasına cevaz verilmiş olması halinde, gerçek kişi veya ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerle sürekli iş ilişkisi tesisinde müşteri kimliğinin doğrulanması amacıyla uzaktan kimlik tespiti yöntemleri kullanılabilir.

5.1.1.5. Dernek ve Vakıflarda Kimlik Tespiti

Derneklerin kimlik tespitinde; derneğin adı, amacı, kütük numarası, vergi kimlik numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler ile derneği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır. Derneğin adı, amacı, kütük numarası ve adres bilgileri, dernek tüzüğü ile dernek kütüğündeki kayda ilişkin belgeler, vergi kimlik numarası Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler; derneği temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 5.1.1.2nci maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise temsile yetkili olunduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

Vakıfların kimlik tespitinde; vakfın adı, amacı, merkezi sicil kayıt numarası, vergi kimlik numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin belgeler ile temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır. Vakfın adı, amacı, merkezi sicil kayıt numarası ve adres bilgileri, vakıf senedi ile Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan sicile ilişkin belgeler; vergi kimlik numarası Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler; vakfı temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise temsile yetkili olunduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

Yabancı dernek ve vakıfların Türkiye'deki şube ve temsilciliklerinin kimlik tespiti, İçişleri Bakanlığındaki kayda ilişkin belgeler esas alınmak suretiyle yapılır.

5.1.1.6. Sendika ve Konfederasyonlarda Kimlik Tespiti

Sendika ve konfederasyonların kimlik tespitinde; bu kuruluşların adı, amacı, vergi kimlik numarası, sicil numarası, Vergi kimlik numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile sendika veya konfederasyonu temsile yetkili kişilerin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır. Alınan bilgiler, bu kuruluşların tüzükleri ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bölge çalışma müdürlüklerinde tutulan sicile esas diğer belgeler, vergi kimlik numarası Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler; bu kuruluşları temsile yetkili kişilerin kimlikleri, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise tescile dair belgeler veya temsile yetkili olunduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

5.1.1.7. Siyasi Partilerde Kimlik Tespiti

Siyasi parti teşkilatının kimlik tespitinde; siyasi partinin ilgili biriminin adı, açık adresi; telefon numarası; varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu

bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır. Siyasi partilerin ilgili biriminin adı ve adresi, tüzüklü; temsile yetkili kişinin kimliği, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; yetki durumları ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir. Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

5.1.1.8. Yurtdışında Yerleşik Tüzel Kişilerde Kimlik Tespiti

Yurtdışında yerleşik tüzel kişilerin kimlik tespiti; Türkiye’de yerleşik tüzel kişiler için aranan belgelere ilgili ülkede tekabül eden belgelerin Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından onaylanan veya ‘Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi’ çerçevesinde bu sözleşmeye taraf olan ülke makamı tarafından tasdik şerhi düşürülen örneklerinin noter onaylı Türkçe tercümeleri üzerinden teyit edilir.

5.1.1.9. Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekküllerde Kimlik Tespiti

Apartman, site veya iş hanı yönetimi gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına yapılan işlemlerde, Teşekkülün adı, açık adresi ile varsa telefon numarası, faks numarası ve elektronik posta adresi ile teşekkülü temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır. Teşekkül adına hareket eden kişinin kimlik belgelerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; teşekküle ait bilgiler ile teşekkül adına hareket eden kişinin yetki durumu ise noter onaylı karar defteri üzerinden teyit edilir.

Tüzel kişiliği olmayan iş ortaklıkları gibi teşekküllerin kimlik tespitinde;

Ortaklığın adı, amacı, faaliyet konusu, vergi kimlik numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler ile ortaklığı temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ve imza örneği ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak T.C. kimlik numarası, Türk uyruklu olmayanlar için doğum yeri bilgisi alınır. Ortaklığın adı, amacı, faaliyet konusu ve adresine ilişkin bilgilerin doğruluğu, noter onaylı ortaklık sözleşmesi; vergi kimlik numarası, Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler; ortaklık adına işlem talep eden kişilerin kimliği, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; yetki durumları ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

5.1.1.10. Kamu Kurumlarında Kimlik Tespiti

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının müşteri olduğu işlemlerde, bunlar adına işlem yapan kişinin kimliği 6 ncı maddeye göre tespit edilir. Yetki durumu ise mevzuata uygun olarak düzenlenmiş yetki belgesi üzerinden teyit edilir.

5.1.1.11. Başkası Adına Hareket Edenlerde Kimlik Tespiti

Tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına bunları temsile yetkili kimselerin yetkilendirdiği kişilerce işlem talep edilmesi durumunda;

- Tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kimlik tespiti, 7 ila 12 ncı maddelere göre yapılır.
- Tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülü temsile yetkili kimseler ile bunların yetkilendirdiği kişinin kimlik tespiti, 6 ncı maddedeki usule göre yapılır. Temsile yetkili kişinin kimlik tespitinin 6 ncı maddedeki kimlik belgeleri üzerinden yapılamaması halinde tespit, kimlik belgelerinde yer alan bilgileri içermek ve noter onaylı olmak kaydıyla vekâletname veya imza sirküleri üzerinden yapılabilir.
- Temsile yetkili olanlara yetkilendirilen kişilerin yetki durumu noter onaylı vekâletname veya temsile yetkili olanlar tarafından verilmiş yazılı talimat üzerinden yapılır. Temsile yetkili kimselerin yazılı talimat üzerindeki imzaları bunlara ait noter onaylı imza sirküleri üzerindeki imzalar ile teyit edilir.
- İşlemlerin gerçek kişi müşteri adına başka bir kişi tarafından yapılması durumunda müşteri adına hareket eden kişinin kimlik tespiti 6 ncı maddeye göre yapılır. Ayrıca müşteri adına hareket eden kimsenin yetki durumu noter onaylı vekâletname üzerinden teyit edilir. Adına hareket edilen müşterinin kimlik tespiti 6 ncı maddeye göre yapılamadığı durumda noter onaylı vekâletname üzerinden yapılır. Adına hareket edilen müşterinin daha önce yapılan işlemler nedeniyle kimlik tespitinin yapılmış olması durumunda talep edilen işlem, yazılı talimat üzerinde yer alan müşteri imzasının yükümlü nezdindeki imza ile teyit edilmesi kaydıyla, adına hareket edilen müşterinin yazılı talimatı ile yapılabilir.
- Müşterinin, müşteri adına hareket eden kişinin ve gerçek faydalancının kimliğinin tespiti ve iş ilişkisinin veya işlemin amacı hakkında bilgi edinme konularında, müşteriyle ilgili olarak başka bir finansal kuruluşun aldığı tedbirlere güvenerek iş ilişkisi tesis edilebilir veya işlem yapılabilir. Ancak üçüncü tarafa güvenilebilmesi ancak;

-Üçüncü tarafın, kimlik tespiti, kayıtların saklanması ve müşterinin tanınması kuralları gereklerini sağlayacak tedbirleri aldığından, yurtdışında yerleşik olması durumunda ise ayrıca aklama ve terörün finansmanıya mücadele alanındaki uluslararası standartlara uygun düzenleme ve denetlemelere tabi olması,

-Kimlik tespitine ilişkin belgelerin onaylı örneklerinin, talep edildiğinde üçüncü taraftan derhal temin edileceğinden, emin olunması şartıyla mümkündür.

-Üçüncü tarafa güvenerek iş ilişkisi tesis edilmesi veya işlem yapılması durumunda müşterinin kimlik bilgileri üçüncü taraftan derhal temin edilir.

-Üçüncü tarafa güven ilkesi üçüncü tarafın riskli ülkelerde yerleşik olması durumunda uygulanmayacaktır.

f. Küçükler ve kısıtlılar adına bunların kanuni temsilcileri tarafından yapılan işlemlerde mahkeme kararıyla veli tayin edilenler ile vasi ve kayımların yetkisi, ilgili mahkeme kararının aslı veya noter tasdikli sureti üzerinden teyit edilir. Anne ve babaların reşit olmayan çocukları adına işlem talep etmeleri durumunda adına işlem talep edilen çocuk ve işlemi talep eden velinin 6 ncı maddeye göre kimliğinin tespiti yeterlidir

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

Teyide Esas Belgelerin Gerçekliğinin Kontrol Edilmesi

Yükümlüler 6 ila 14 üncü maddeler kapsamında alınan bilgilerin teyidi amacıyla kullanılan belgelerin gerçekliğinden şüphe duydukları durumda imkânların elverdiği ölçüde, belgeyi düzenleyen kişi ya da kuruma veya diğer yetkili mercilere başvurmak suretiyle belgenin gerçekliğini doğrular.

5.1.1.12. Mütakat İşlemlerde Kimlik Tespiti

Daha önce usulüne uygun olarak kimliği tespit edilenlerin sürekli iş ilişkisi kapsamındaki yüz yüze yapılan ve kimlik tespitini gerektiren mütakat işlemlerinde, kimliğe ilişkin bilgiler alınarak bu bilgiler yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılır. Karşılaştırma sonrasında ilgili evrakta işlemi yaptıran

gerçek kişinin ad ve soyadı yazılır ve imza örneği alınır. Alınan bilgilerin doğruluğundan şüpheye düşülmesi halinde bu bilgiler, teyide esas kimlik belgelerinin veya bunların noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası bu belgelerde yer alan bilgilerin yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılması suretiyle doğrulanır. Yüz yüze olmayan işlemler yapılmasını mümkün kılan sistemleri kullanarak gerçekleştirilen ve kimlik tespitini gerektiren müteakip işlemlerde ise müşteri kimliğinin doğrulanmasına ve kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerin güncel tutulmasına yönelik gerekli tedbirler alınır.

5.1.1.13. Başkası hesabına hareket edenlerde kimlik tespiti

Yükümlüler bir başkası hesabına hareket edilip edilmediğini tespit etmek için gerekli tedbirleri alır. Bu kapsamda kendi adına ve fakat başkası hesabına hareket eden kimselere sorumluluklarını hatırlatmak amacıyla yükümlüler, gerekli duyuruları hizmet verdikleri tüm işyerlerine müşterilerin rahatça görebileceği şekilde asarlar. (Ek cümle:RG-25/12/2024-32763-C.K.-9305/10 md.) Başkanlık, duyuruların taşınması gereken asgari nitelikler ile risk temelli yaklaşım çerçevesinde uygulama kapsamı dışında tutulacak yükümlüleri belirlemeye yetkilidir. Finansal kuruluşlar ayrıca sürekli iş ilişkisi tesisinde başkası hesabına hareket edilip edilmediğine ilişkin müşterinin yazılı beyanını alır. Bu beyan müşteri sözleşmesinde belirtilebilir veya uygun formlar kullanılarak alınabilir.

İşlemi talep eden kimse, bir başkası hesabına hareket ettiğini beyan ettiğinde, 6 ila 14 üncü maddelere göre işlemi talep edenin kimliği ve yetki durumu ile hesabına hareket edilenin kimliği tespit edilir.

5.1.1.14. Gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kişilere özel dikkat edilmesi

Gerçek faydalanıcının tanınmasına ilişkin tedbirler Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessesesi Anonim Şirketi İşlem yapma Prosedürlerinde yer almaktadır. Bunlara ek olarak iş ilişkisi kapsamında müşterisi olan bir tüzel kişiliği gerçekte yöneten, kontrolünde veya sahipliğinde bulunduranlar hakkında doğru bilgilere ulaşmak için gereken tedbirler alınır.

Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessesesi A.Ş.ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerle sürekli iş ilişkisi tesisinde, gerçek faydalanıcının tespitine yönelik olarak tüzel kişiliğin yüzde yirmibeşi aşan hisseye sahip gerçek kişi ortaklarının kimliğini 6 ncı maddeye göre tespit eder. Tüzel kişiliğin yüzde yirmibeşi aşan hisseye sahip gerçek kişi ortaklarının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi veya bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişilerin ortaya çıkarılması için gerekli tedbirler alınır. Tespit edilen gerçek kişi ya da kişiler gerçek faydalanıcı kabul edilir.

gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, ticaret siciline kayıtlı en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler üst düzey yönetici sıfatıyla gerçek faydalanıcı kabul edilir.

Sürekli iş ilişkisi kapsamında, diğer tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişilerin ortaya çıkarılması için gerekli tedbirler alınır. Gerçek faydalanıcının tespit edilememesi halinde bunlar nezdinde en üst düzeyde icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler üst düzey yönetici sıfatıyla gerçek faydalanıcı kabul edilir.

Gerçek faydalanıcının kimlik bilgileri alınır ve bu bilgilerin teyidi için gerekli tedbirler uygulanır

Kişinin başkası namına hareket etmediğini beyan etmesine rağmen kendi adına ve fakat başkası namına hareket ettiğinden şüphelenilmesi durumunda gerekli faydalanıcıyı ortaya çıkarmak için araştırma yapılır.

Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessesesi A.Ş.ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerle sürekli iş ilişkisi tesisinde ayrıca tüzel kişiliğin yüzde yirmibeşi aşan hisseye sahip tüzel kişi ortaklarının kimliğini 7 ncı maddeye göre tespit eder. Yurt dışında mukim tüzel kişi ortakların bu kapsamda alınması gereken kimlik bilgilerinin teyidi, ilgili ülkede Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği muadili kuruluşların ya da verilerin resmi olarak tutulduğu diğer kuruluşların açık kaynakları üzerinden yapılabilir.

5.1.1.15. Özel Dikkat Gerektiren İşlemler

Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessesesi Anonim Şirketi karmaşık ve olağandışı büyüklükteki işlemler ile görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat gösterir talep edilen işlemin amacı hakkında yeterli bilgi edinmek için gerekli tedbirleri alır ve bu kapsamda elde edilen bilgi, belge ve kayıtları istenildiğinde yetkililere sunmak üzere muhafaza eder.

5.1.1.16. Elektronik Transferler

a- Otuzbin TL veya üzeri yurt içi ve yurt dışı elektronik transfer mesajlarında, gönderenin;

a) Adı ve soyadına, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişinin unvanına, diğer tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin tam adına,

b) Hesap numarasına, hesap numarasının bulunmadığı durumda işlemle ilgili referans numarasına,

c) Adresi veya doğum yeri ve tarihi veya müşteri numarası, vatandaşlık numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi göndereni belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine, yer verilmesi zorunlu olup bu bilgilerin doğruluğu ayrıca teyit edilir. Elektronik transfer mesajlarında alıcıya ilişkin olarak da bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bilgilere yer verilir, bu bilgilerin teyidi zorunlu değildir.

(2) Otuzbin TL'nin altındaki yurt içi ve yurt dışı elektronik transfer mesajlarında gönderene ve alıcıya ilişkin olarak birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bilgilere yer verilir.

5.1.1.17. Kripto varlık transferleri

(1) Kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından aracılık edilen otuzbin TL veya üzeri kripto varlık transfer işlemine ilişkin mesajlarda, gönderenin;

a) Adı ve soyadına, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişinin unvanına, diğer tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin tam adına,

b) Cüzdan adresine, cüzdan adresinin bulunmadığı durumda işlemle ilgili referans numarasına,

c) Adresi veya doğum yeri ve tarihi veya müşteri numarası, vatandaşlık numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi göndereni belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine, yer verilmesi zorunlu olup bu bilgilerin doğruluğu ayrıca teyit edilir. Kripto varlık transfer mesajlarında alıcıya ilişkin olarak da bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bilgilere yer verilir, bu bilgilerin teyidi zorunlu değildir.

(2) Kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından otuzbin TL'nin altındaki kripto varlık transfer mesajlarında gönderene ve alıcıya ilişkin olarak birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bilgilere yer verilir. Bu bilgilerin teyidi zorunlu değildir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra belirtilen bilgileri içermeyen kripto varlık transfer mesajı alan kripto varlık hizmet sağlayıcı, bu mesajı gönderen kripto varlık hizmet sağlayıcıdan eksik olan bilgilerin tamamlanmasını talep eder. Bilgilerin tamamlanmaması halinde söz konusu kripto varlık transferini iade eder. Gönderilen mesajların sürekli olarak eksik bilgiler içermesi ve bu bilgilerin talep edildiği halde tamamlanmaması halinde, alıcı kripto varlık hizmet sağlayıcı tarafından; gönderici kripto varlık hizmet sağlayıcıdan gelen transferlerin reddedilmesi veya söz konusu kripto varlık hizmet sağlayıcıyla yapılan işlemlerin sınırlandırılması ya da iş ilişkisine son verilmesi hususları göz önünde bulundurulur.

- 4) Transfer emrinin verildiği kripto varlık hizmet sağlayıcıdan nihai transferin muhatabı olan kripto varlık hizmet sağlayıcıya kadar oluşan mesaj zincirinde göndericiye ilişkin olarak kripto varlık transfer mesajlarında bulunması gereken bilgilere transfere aracılık eden tüm kripto varlık hizmet sağlayıcılarca yer verilir ve bu bilgilerin transferin her aşamasında aktarılmasına özel dikkat gösterilir.
- (5) Gönderici ve alıcıya ilişkin bilgiler transferle eş zamanlı olarak güvenli bir şekilde gönderilir. Transfer mesajlarında yer alan verilerin gönderilmesinde dağıtık defter teknolojisi, başkaca bağımsız bir mesajlaşma platformu veya uygulama arayüzü gibi mesajlaşmaya imkân veren yazılım uygulamaları ve teknolojik araçlar kullanılabilir.
- (6) Herhangi bir kripto varlık hizmet sağlayıcı nezdinde kayıtlı olmayan bir cüzdan adresine gönderilen veya böyle bir cüzdan adresinden alınan kripto varlık transferlerinde kripto varlık hizmet sağlayıcı nezdinde söz konusu transferin tarafı olan müşteriden; kayıtlı olmayan cüzdan adresi sahibi gönderici ya da alıcının gerçek kişilerde adı ve soyadı, tüzel kişilerde ise unvan bilgisi ile adresi veya doğum yeri ve tarihi veya müşteri numarası, vatandaşlık numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi kişiyi belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine ilişkin beyan alınır.
- (7) Yurt dışında yerleşik ve kendi mevzuatına göre gönderene ve alıcıya ilişkin bilgileri paylaşma yükümlülüğü bulunmayan kripto varlık hizmet sağlayıcı veya kripto varlık transfer yetkisini haiz bir finansal kuruluştan alınan veya bunlara gönderilen kripto varlık transferinde, kripto varlık hizmet sağlayıcı nezdinde söz konusu transferin tarafı olan müşteriden; göndericinin ya da alıcının gerçek kişilerde adı ve soyadı, tüzel kişilerde ise unvan bilgisi ile adresi veya doğum yeri ve tarihi veya müşteri numarası, vatandaşlık numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi kişiyi belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine ilişkin beyan alınır. Yurt dışında yerleşik söz konusu hizmet sağlayıcı veya finansal kuruluşun beşinci fıkra da öngörülen bir mesajlaşma sistemini kullanması halinde ise birinci fıkra da yer alan bilgilere kullanılan sistem vasıtasıyla mesajlarda yer verilebilir.
- (8) Altıncı ve yedinci fıkraların uygulanmasında, risk temelli yaklaşım çerçevesinde müşteriden transferin tarafları hakkında ilave bilgi ve belge talep edilir. İşlemin tarafları hakkında yeterli bilgi elde edilememesi durumunda transferin gerçekleştirilmemesi veya söz konusu finansal kuruluşla yapılan işlemlerin sınırlandırılması ya da iş ilişkisine son verilmesi hususları göz önünde bulundurulur.

5.1.1.18. Basitleştirilmiş Tedbirler

Aşağıda sayılan hallerde müşterinin tanınmasına yönelik tedbirler bakımından daha basit tedbirler alınabilir:

- Diğer finansal kuruluşlar ile yapılan işlemlerde
- Müşterinin 5018 sayılı Kanuna göre genel yönetim kapsamında olan kamu idaresi veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olduğu işlemlerde
- Alınan kimlik belgelerinin teyidinde
- Gerçek faydalancının tanınmasına yönelik tedbirlerin alınmasına
- Tüzel kişilere özel dikkat edilmesine
- Müşteri durumlarının ve işlemlerinin izlenmesine gerek bulunmamaktadır.

5.1.1.19. Sıkılaştırılmış Tedbirler

Talimatlı işlemler ve 3. şahısdan para transferi işlemleri kurum politikamız gereğince gerçekleştirilmez. Müşterini tanı politikası gereğince müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetleriyle ilgisi bulunmadığı düşünülen işlemler ile karşılaşılması durumunda bu işlemler yakından izlenir ve müşterinin profili ile uygun olmayan yüksek tutarlı ve sık sayıda işlemlerin devam etmesi durumunda ŞİB bildirim yapılar.

Risk temelli yaklaşım çerçevesinde tespit edecekleri yüksek riskli durumlarda, tespit edilen riskle orantılı olarak aşağıda belirtilen tedbirlerin bir veya birden fazlasını ya da tamamını uygular.

- Müşteri hakkında ilave bilgi edinmek ve müşteri ile gerçek faydalancının kimlik bilgilerini daha sık güncellemek.
- İş ilişkisinin mahiyeti hakkında ilave bilgi edinmek.
- İşleme konu malvarlığının ve müşteriye ait fonların kaynağı hakkında mümkün olduğu ölçüde bilgi edinmek.
- İşlemin amacı hakkında bilgi edinmek.
- İş ilişkisine girilmesini, mevcut iş ilişkisinin sürdürülmesini ya da işlemin gerçekleştirilmesini üst seviyedeki görevlinin onayına bağlamak.
- Uygulanan kontrollerin sayısı ve sıklığını artırmak ve ilave kontrol gerektiren işlem türlerini belirlemek suretiyle iş ilişkisini sıkı gözetim altında tutmak.
- Sürekli iş ilişkisi tesisinde ilk finansal hareketin, müşterinin tanınmasına ilişkin esasların uygulandığı bir başka finansal kuruluştan yapılmasını zorunlu tutmak.

5.1.1.18. Risk Yönetimine İlişkin Faaliyetler

Asgari düzeyde; Riskli bulunan müşterilerin işlemlerinin daha yakından takip edilmesi, izlenmesi ve istendiği zaman denetlenmesi için ilgili birime anlık olarak rapor edilmesi ve bunun sonucunda eğer uygun bulunursa şüpheli işlem bildirimi olarak bildirilmesini kapsamaktadır.

5.1.2. RİSKLER

İşlem sürecinden başlayarak risk unsurları tespit edilir ve tespit edilen riskler göz önüne alınarak müşteri işlemleri kontrol altına alınır. Gereken durumlarda şüpheli işlem bildirimi yapılır.

Karmaşık ve olağanüstü büyüklükteki işlemler ile görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat gösterilir; talep edilen işlemin amacı hakkında yeterli bilgi edinmek için gerekli tedbirler alınır ve bu kapsamda elde edilen bilgi, belge ve kayıtlar istenildiğinde yetkililere sunulmak üzere muhafaza edilir.

Müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetlerle ilgisi bulunmayan işlemleri yakından izlemek, tutar ve işlem sayısı limiti belirlemek de dahil uygun ve etkili tedbirler alınır. Bu limitlere ilişkin uygulamalar da aşağıda müşteri riski bölümünde görülmektedir.

Riskler ise şu ana başlıklar altında toplanabilir:

5.1.2.1. Müşteri Riski:

Aşağıda belirtilen durumlarla karşılaşılması durumunda müşterinin risk durumu tespit edilecek, risklilik durumuna göre müşteri daha dikkatli takip edilecek ve gerektiği durumlarda şüpheli işlem bildirimleri yapılacaktır.

- Mali bilgilerle ilgili beyanını bildirmeyen müşteriler.
- Riskli iş kolunda faaliyet gösteren müşteriler
- Yüksek değerde mal alım/satımı ile uğraşanlar
- Gerçek sahibinin/yöneteninin tespit edilmesi mümkün olmayan şirketler
- Denetime tabi olmayan hayır kuruluşları, demekler ve özellikle deniz aşırı faaliyetleri olan kuruluşlar
- Muhasebeciler, avukatlar veya diğer vekiller
- Siyasi nüfuz sahibi kişiler

5.1.2.2. Ürün/Hizmet Riski:

Mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan ve faaliyetleriyle ilgisi olmayan işlemler yakından izlenecektir. Tutar ve işlem sayısı açısından göze çarpan işlem yapanların takibi yapılacaktır ve lüzumu halinde ŞİB süreci işletilecektir.

5.1.2.3. Ülke/Bölge Riski:

Riskli bölgelerde yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, tüzel kişiliği olmayan teşekküller ve bu ülkelerin vatandaşlarıyla girecek iş ilişkilerine ve işlemlere özel dikkat gösterilecektir. Görünürde, makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlerin amacı ve mahiyeti hakkında mümkün olduğu ölçüde bilgi toplanır ve kayda geçirilir.

Aklama ve terörizmin finansmanı konusunda yeterli düzeyde işbirliği yapmayan ve yeterli yasal düzenlemelere sahip olmayan ülkelerin vatandaşları; mali kuruluşları ve şirketleri ile yapılan işlemler dolayısı ile karşılaşılan riskler bu kapsamda yer almaktadır. Bu yüzden aşağıdaki kapsamda yer alan ülkelerle yapılan işlemlerde daha özenli davranılması gerekmektedir.

BM Ambargolarına ve benzeri tedbirlere konu ülkeler

SGA/TF (Suç Gelirlerinin Aklanması ve Terörün Finansmanı) konusunda güvenilir düzenlemeleri olmayan ülkeler

FATF (Financial Actions Task Force) gibi uluslararası düzenlemelere tabi olmayan ülkeler. Terörist organizasyonları ve aktiviteleri finlayan ülkeler

Yolsuzluk ve suç düzeyinin yüksek olduğu ülkeler

5.1.2.4. Teknolojik risklere karşı tedbir alınması

Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessesesi A.Ş., yeni ve gelişen teknolojilerin kullanımının, yeni dağıtım kanalları dâhil olmak üzere mevcut ve yeni ürün ile yeni iş uygulamalarının getirdiği imkânların aklama ve terörün finansmanı amacıyla kullanılması riskine karşı özel dikkat göstermek ve bunu önlemeye yönelik uygun tedbirleri almak zorundadır.

Zuha Döviz ve Altın Yetkili Müessesesi A.Ş., yüz yüze olmayan işlemler yapılmasını mümkün kılan yöntem veya sistemleri kullanarak gerçekleştirilen sürekli iş ilişkisi tesisi, hesaba para yatırma, hesaptan para çekme ve elektronik transfer gibi işlemlere özel dikkat göstermek, müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetleriyle ilgisi bulunmayan işlemleri yakından izlemek, tutar ve işlem sayısı limiti belirlemek de dâhil uygun ve etkili tedbirleri almak zorundadır.

5.1.2. RİSK DERECELENDİRMESİ:

Müşteri Riski, Ürün/Hizmet Riski ve Ülke/Bölge Riski kriterlerine göre değerlendirilen müşterilerin işlem esaslarına göre risk profili çıkarılacak ve yüksek risk grubu olarak görülen müşterilerin izleme ve kontrolü yapılacak, lüzumu halinde Şüpheli İşlem Bildirim (ŞİB) süreci işletilecektir. Risk derecelendirmesi **Düşük-Orta-Yüksek** olarak gerçekleştirilecektir.

Risk değerlendirmesinde aşağıda belirtilen hususların varlığı yüksek risk olarak kabul edilir:

- Suç gelirlerinin aklanması, terörün finansmanı ve kitle imha silahlarının finansmanının yaygınlaşmasının önlenmesi konusunda yeterli düzenlemeye sahip olmayan ülkeler.
- Sağladıkları bankacılık sırrı, vergi avantajı ve yargı bağımsızlığının bir sonucu olarak
- organize suçlardan kazanılan veya terörizmin finansmanında kullanılan fonların saklanma ihtiyacı için bir çekim merkezi oluşturan sınır ötesi merkezler. (Offshore, serbest bölgeler ile benzeri finans merkezleri)
- Nihai faydalanıcı olarak ve/veya üst yönetiminde “Siyasi Nüfuz Sahibi Kişi/lerin”/ “Kamusal Nüfuz Sahibi Kişi/lerin” yer aldığı gerçek veya tüzel kişiler.
- Karmaşık ve olağan dışı büyüklükteki işlemler, teknolojik olarak henüz gelişen araç ve yöntemlerle gerçekleştirilmek istenen işlem ve talepler.
- Makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan (yeterli açıklama getirilemeyen) işlemler.
- Müşterinin geçmiş işlemleri ile işgal konusu alan/alanları ile ilişkilendirilemeyen işlem ve talepleri.
- Nakit hareketlerinin yoğun olduğu, yüksek değerli ürün/malların alım satımı ve uluslararası fon transferlerinin kolayca gerçekleştirilmesine imkân veren sektör ve meslek grupları.

5.2. İZLEME ve KONTROL

Yükümlülerin riskten korunması ve yapılan faaliyetlerin kanun ve yönetmeliklere, kurum politika prosedürlerine uygunluğu sağlamak için izleme ve kontrol faaliyetleri yürütülür. İzleme ve kontrol faaliyetlerinde risk bazlı politika ve prosedürler gözetilir. Risk kontrol sisteminin güncel tutulmasına da dikkat edilir.

Müşteri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin, müşterilerin mesleği, ticari faaliyetleri, iş geçmişi, mali durumu, risk profili ve fon kaynaklarına dair bilgiler ile uyumlu olup olmadığını iş ilişkisi kapsamında devamlı olarak izlenir ve müşteriler hakkındaki bilgi, belge ve kayıtların güncel tutulması sağlanır. Ayrıca bu müşterilerin kimlik tespitine ilişkin alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğu, risk temelli yaklaşım çerçevesinde gerektiğinde bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle teyit edilir. Özellikle yüksek risk grubuna dahil olduğu tespit edilen müşterilerin izlenmesi ve kontrolü yapılır. Yüksek tutarlı işlemler bakımından müşterinin profili ile uyumlu olup olmadığı örnekleme yöntemi ile kontrol edilir. Yapılan kontroller sonucunda bu gruba dahil müşteriler ve şüpheli işlem bildirim yapılacak müşterilerle ilgili üst yönetimle bilgi paylaşımı yapılır. Bilgi paylaşımı neticesinde şirketimiz yetkilisinin onayı ile işlem gerçekleştirilebilir. Birlikte ele alındıklarında kimlik tespiti yapılmasını gerektiren tutarı aşan bağlantılı işlemlerin izlenmesi ve kontrolü yapılır.

Karmaşık ve olağandışı işlemler, MASAK düzenlemeleri kapsamında etkin biçimde izlenir, analiz edilir ve gerekli kontrol mekanizmaları uygulanır.

Riskli ülkelerle gerçekleştirilen işlemlerin izlenmesi ve kontrolü yapılır.

İşlemler izlenirken işlem sayısı veya toplam işlem hacmi kriterlerine göre müşteri işlemlerinin takibi yapılır. İşlemlerde görülen olağanüstülüklerde üst makamin onayı alınır, **sıklaştırılmış Tedbirler gecikmeksizin uygulanır** ;

İlave bilgi ve belge almak: Müşterinin gelir kaynağı, malvarlığı ve fonların kaynağı hakkında ek bilgi/belge talep etmek.

Fon kaynağını doğrulamak: Özellikle yüksek tutarlı veya olağandışı işlemlerde paranın kaynağını destekleyici belgelerle teyit etmek.

Servet kaynağını araştırmak: Müşterinin toplam malvarlığının nasıl oluştuğuna ilişkin bilgi edinmek.

Üst düzey yönetici onayı: Yüksek riskli müşteri ilişkisini başlatmak veya sürdürmek için üst yönetimden onay almak.

PEP'ler açısından ilave kontroller uygulamak

Siyasi nüfuz sahibi kişiler ve ilgili durumlarda aile üyeleri/yakınları için mevzuata uygun ek tedbirler almak.

Risk tanımlama, sınıflandırma ve derecelendirme yöntemlerinin, örnek olaylar ya da gerçekleşen işlemler üzerinden geriye dönük olarak tutarlılıklarının ve etkinliklerinin

İşlem ve müşteri ilişkisini daha sık izlemek: İşlem sıklığı, tutarı, karşı tarafı ve müşterinin normal profiliyle uyumunu daha yakından takip etmek.

İş ilişkisinin amacını ve niteliğini daha ayrıntılı incelemek. sorgulanır, varılan sonuçlara ve gelişen koşullara göre yeniden değerlendirilir ve güncellenmesi ve sonuçları düzenli aralıklarla yönetim kuruluna raporlanır.

Yüz yüze olmayan işlemlerin yapılmasını mümkün kılan bir sistem kullanılarak işlem gerçekleştirilmesi halinde yüz yüze olmayan işlemler söz konusu olması halinde yüz yüze olmayan (uzaktan) işlemlerde müşterinin kimlik tespitine ilişkin bilgi ve belgeler alınır, bunun üzerinden işlem tamamlanana kadar izleme ve kontrol yapılır.

Yeni sunulan ürünler ve teknolojik gelişmeler nedeniyle suistimale açık hale gelebilecek hizmetler bakımından risk odaklı yaklaşımla izleme ve kontrol yapılır.

ULUSAL RİSK DEĞERLENDİRMESİ (URD) VE ULUSAL STRATEJİ BELGELERİNİN DİKKATE ALINMASI

Şirket, Türkiye'nin Ulusal Risk Değerlendirmesi (URD) ile 2026–2030 dönemine ilişkin ulusal strateji ve politika belgelerinde belirlenen risk, tehdit ve öncelikleri, ilgili mevzuat ve düzenlemeler çerçevesinde kendi risk değerlendirme ve risk yönetimi süreçlerine yansıtır. Bu kapsamda söz konusu risk ve öncelikler; müşteri kabul ve müşteri risk sınıflandırması, müşteri ve işlem izleme, kontrol ve inceleme faaliyetleri ile Şüpheli İşlem Bildirimi (ŞİB) süreçlerinde dikkate alınır. Şirket, URD ve ilgili ulusal strateji belgelerinde meydana gelen güncellemeleri takip ederek, gerekli görülmesi halinde politika, prosedür, kontrol mekanizmaları ve risk değerlendirme metodolojisini günceller.

5.3. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİ

Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işleme konu malvarlığının; yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına, terörist eylemler için ya da terör örgütleri, teröristler veya terörü finanse edenler tarafından kullanıldığına veya bunlarla ilgili ya da bağlantılı olduğuna dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheliyi gerektirecek bir hususun bulunması halinde şüpheli işlem bildirimi yapılır.

Şüpheli işlemler, işleme ilişkin şüphenin oluştuğu tarihten itibaren en geç 10 (on) iş günü içinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise derhal Başkanlığa bildirilecektir.

Yükümlüler, Şüpheli İşlem Bildirim Formu (ŞİBF) doldurmak suretiyle Başkanlığa şüpheli işlem bildiriminde bulunacaklardır. Bildirim sürecinde, işlemin niteliği veya müşteri profiliyle ilgili daha ayrıntılı araştırma yapılması gerekebilir. Araştırmalar yapılırken müşterinin, hakkında bildirimde bulunulacağından şüphelenmesine neden olacak tutum ve davranışlardan kaçınılması gerekir.

Yükümlüler karşılaştıkları şüpheli işlemleri, herhangi bir parasal sınır gözetmeksizin ŞİBF doldurmak suretiyle Başkanlığa bildireceklerdir.

Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda yükümlüler, gerekli kimlik tespit işlemlerini de yaparlar. Bildirime konu şüpheli işlemin teşebbüs aşamasında kaldığı ve gerçekleştirilmediği durumlarda da kimlik tespiti yükümlülüğü mümkün olduğu ölçüde yerine getirilir.

Bildirimde bulunulan işlemlerle ilgili olarak yeni bilgi ve bulgular elde edildiği takdirde, tekrar ŞİBF doldurulur ve daha önce yapılan bildirimde ek olduğu belirtilerek geciktirilmeksizin Başkanlığa gönderilir. Birden çok işlem bir arada ele alınarak değerlendirildiğinde şüphe arz eden işlemler için tek bir ŞİBF düzenlenir. Şüpheli destekleyen bilgi ve belgeler ŞİBF'ye ek yapılır.

Yükümlüler, işleme konu malvarlığının suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanıya ilgili olduğuna dair belge veya ciddi emare bulunması halinde, Başkanlığı şüpheli işlem bildirim formuyla ("çok ivedi" kaydı içerecek şekilde) bilgilendirinceye kadar, talep edilen işlemi gerçekleştirmekten imtina ederler. Şüphelenilen bu işlemi gerçekleştirmekten kaçınmanın imkânsız olduğu ya da işlemi gerçekleştirmekten imtina etmenin işlemin faydalanıcılarını tespit etme çabalarını engelleyebileceği durumlarda bilgilendirme, işlemde hemen sonra da yapılabilir.

Şüpheli işlem bildirimlerinde bütün risk grupları göz önünde bulundurulur. Örneğin, düşük risk kategorisinde yer alan bir müşteri için de şüpheli işlem bildiriminde bulunulabilir.

Şüpheli İşlem Bildirim Tipleri İlgili Mevzuat

12.09.2025 tarihinden sonra elektronik olarak gönderilecek şüpheli işlem bildirimleri "Şüpheli İşlem Bildirim Rehberi (Yetkili Müesseseler) kapsamında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde gönderilecektir.

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun

Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik

6 Sıra No.lu MASAK Genel Tebliği

Terörün Finansmanına Yönelik Şüpheli İşlemlerin Bildirimi Genel Tebliği

Şüpheli İşlemin Tanımı

5549 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi gereğince; yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu malvarlığının yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheliyi gerektirecek bir hususun bulunması halinde bu işlemlerin yükümlüler tarafından MASAK'a bildirilmesi zorunludur.

Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik'in 27 (1)'inci maddesine göre; şüpheli işlem, yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işleme konu malvarlığının; yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına, bu kapsamda terörist eylemler için ya da terör örgütleri, teröristler veya terörü finanse edenler tarafından kullanıldığına veya bunlarla ilgili ya da bağlantılı olduğuna dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheliyi gerektirecek bir hususun bulunması halidir.

Şüpheli İşlem Bildirimine Dair Esas ve Usuller

Şüpheli işlem bildirimleri zorunlu hâller dışında elektronik yolla gönderilecektir. Elektronik ortamda gönderimin mümkün olmadığı zorunlu hâllerde şüpheli işlem bildirimleri kâğıt ortamında hazırlanarak Başkanlığa iletilecektir. Şüpheli işlem bildirim formu, Şüpheli İşlem Bildirim Rehberi'nde belirtilen esaslar çerçevesinde düzenlenecektir.

Elektronik Ortamda Gönderim

Şüpheli işlem bildirimlerinin elektronik ortamda gönderimi Başkanlık tarafından yükümlülerin erişimine sunulan MASAK.Online sistemi kullanılarak (<https://onlineislemler.masak.gov.tr>) yapılacaktır.

Şüpheli İşlem Bildirim Formunun Düzenlenmesi

Başkanlık bünyesinde suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında yürütülen faaliyetlerin en önemli girdisini oluşturan şüpheli işlem bildirimlerinin kalitesi söz konusu süreçlerin başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle yükümlüler tarafından gönderilen şüpheli işlem bildirimlerinin Başkanlık tarafından belirlenen esas ve usullere uygun olarak ve yükümlü tarafından sahip olunan tüm bilgileri içerecek şekilde düzenlenmesi yapılan bildirim suç gelirinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele süreçlerine olan katkısını artıracaktır. Şüpheli işlem bildirimi yapılmasının yanı sıra gönderilen bildirimin kalitesinin artırılması ve dolayısıyla katma değerinin azami düzeye çekilmesi için'' Şüpheli İşlem Bildirim Rehber'i'' içerisinde verilen açıklamalara uygun olarak bildirim yapılması yüksek önem taşımaktadır.

Şüpheli İşlem Açıklaması

Şüpheli işleme dair açıklamalar ayrıca oluşturulacak ek bir doküman içerisinde raporlanmamalı; doğrudan formun açıklama alanında gönderilmelidir. Şüpheli işleme dair açıklamalara bildirim formuna ek yapılan bir doküman içerisinde yer verilmesi bilgi teknolojileri destekli analiz süreçlerini olumsuz etkilemektedir.

Şüpheli işlem bildirimi yükümlülüğünün yerine getirilmesi bakımından; şüpheli işlemlerin otomatik gönderilmesini sağlayan yazılımlar aracılığıyla sürekli benzer metnin açıklama alanında yer verilmemesi ve her şüpheli işlem bildirimine ilişkin makul ve özgün açıklama yapılması gerekmektedir.

Açıklama alanını raporlarken dikkat edilmesi gereken bir diğer husus, formun açıklama alanında şüpheli işlemdeki eylemler ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi nedeni ile bilgilerine yer verilen gerçek kişiler, tüzel kişiler, banka hesapları ile parasal tutar içeren işlemlere dair bilgilerin formun ilgili bölümlerinde yapısal olarak belirtilmesidir.

Bildirimde Bulunmadan Önce Yapılacak İşlemler

Genel Olarak:

Yükümlüler, şüpheli bir işlemle karşılaştıklarında, işlem hakkında yetki ve imkânları ölçüsünde araştırma yaptıktan sonra, edinilen bilgi ve bulgular çerçevesinde, Şüpheli İşlem Bildirim Formu (ŞİBF) doldurmak suretiyle MASAK'a şüpheli işlem bildiriminde bulunacaklardır.

Bildirim sürecinde, işlemin niteliği veya müşteri profiliyle ilgili daha ayrıntılı araştırma yapılması gerekebilir. Yetki ve imkânlar ölçüsünde yapılacak bu araştırmanın amacı, şüpheyi destekleyecek ek bulguların olup olmadığını tespit etmektir. Araştırmalar yapılırken müşterinin, hakkında bildirimde bulunulacağından şüphelenmesine neden olacak tutum ve davranışlardan kaçınılması gerekir.

Yükümlüler karşılaştıkları şüpheli işlemleri, herhangi bir parasal sınır gözetmeksizin ŞİBF doldurmak suretiyle MASAK'a bildireceklerdir.

Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda yükümlüler, gerekli kimlik tespit işlemlerini de yaparlar. Bildirime konu şüpheli işlemin teşebbüs aşamasında kaldığı ve gerçekleştirilmediği durumlarda da kimlik tespiti yükümlülüğü mümkün olduğu ölçüde yerine getirilir.

Bildirimde bulunulan işlemle ilgili olarak yeni bilgi ve bulgular elde edildiği takdirde, tekrar ŞİBF doldurulur ve daha önce yapılan bildirimde ek olduğu belirtilerek gecikilmeksizin MASAK'a gönderilir. Birden çok işlem bir arada ele alınarak değerlendirildiğinde şüphe arz eden işlemler için tek bir ŞİBF düzenlenir.

Şüpheyi destekleyen bilgi ve belgeler ŞİBF'ye ek yapılır.

Yükümlüler, işleme konu malvarlığının suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile ilgili olduğuna dair belge veya ciddi emare bulunması halinde, MASAK'ı şüpheli işlem bildirim formuyla (çok ivedi-kayıd içerecek şekilde) bilgilendirmeye kadar, talep edilen işlemi gerçekleştirmekten imtina ederler. Şüphelenilen bu işlemi gerçekleştirmekten kaçınmanın imkânsız olduğu ya da işlemi gerçekleştirmekten imtina etmenin işlemin faydalanıcılarını tespit etme çabalarını engelleyebileceği durumlarda bilgilendirme, işlemden hemen sonra da yapılabilir.

Şüpheli işlem bildirimlerinde tüm yükümlüler tarafından göz önünde bulundurulması gereken yukarıdaki hususların yanı sıra bildirim sürecinde dikkate alınacak diğer hususlar yükümlüler itibarıyla aşağıda gösterilmiştir. Tüzel kişi yükümlünün kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği bulunmayanların yöneticileri veya bunlar tarafından yetkili kılınan görevlilerce yerine getirilir.

Bu yükümlüler, şüpheli işlemleri ŞİBF düzenleyerek MASAK'a bildirirler. ŞİBF düzenlendikten sonra form, işlemi gerçekleştiren veya tespit eden kişi veya görevli ile birlikte varsa bu işlemin sonuçlandırılması konusunda imza yetkisine sahip bir kişi tarafından imzalanır.

GENEL MAHİYETTE ŞÜPHELİ İŞLEM TİPLERİ

ŞÜPHELİ İŞLEM TİPLERİ

1. MÜŞTERİ PROFİLİNE İLİŞKİN TİPLER

- 1.1. Müşterilerin yükümlülere başvurularında; ibrazı ya da tevdii gereken belgelerin yetersiz bilgileri içermesi, verdikleri bilgilerin birbiriyle çelişkili olması veya bilgilerin verilmesinde isteksiz davranılması.
- 1.2. İşlem yapılması için para veya çeşitli hediyeler teklif edilmesi ya da müşteri hakkında suç gelirlerinin aklanması veya terörün finanse edilmesiyle ilgili olarak medyada menfi haberler çıkmış olması gibi şüphe duyulmasını gerektiren somut bir durumun varlığı.
- 1.3. Müşterinin, genel müşteri davranış modellerinin dışına çıkması örneğin hakkında şüpheli işlem bildiriminde bulunulmasını engellemek amacıyla bazen çok yakın, bazen tehditkar tavır takınmaları.
- 1.4. Müşterilerin işi/mesleği, mali durumu ile işlemleri arasında makul bir orantı bulunmaması.
- 1.5. Müşterilerin, riskli kişi veya kuruluşlar ile ticari ya da başkaca bir ilişkisinin bulunması.
- 1.6. Şirketlerin, faaliyet gösterilen sektördeki diğer kuruluşlara veya genel olarak şirket yapılanmalarına nazaran mutad olmayan sermaye, ortaklık, yönetim ve istihdam yapısına sahip olması.
- 1.7. Müşterinin işlem yapılması için çok aceleci davranması veya işlemin gizli şekilde gerçekleştirilmesini talep etmesi.
- 1.8. Müşteri hakkında yerli, yabancı ya da uluslararası makamlarca arama kararı bulunması.
- 1.9. Müşterinin işlem yapmadan önce, kimlik tespiti ve şüpheli işlem bildirim zorunluluğu, işlem limitleri, ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşlarının aklama ile mücadelede kontrol yöntemleri hakkında bilgi edinmeye çalışması ve bu yönde sorular sorması.
- 1.10. Müşteri faaliyeti, mesleği ya da kimlik, adres ve telefon gibi kişisel bilgilerinin alınmasında zorluklarla karşılaşılması.
- 1.11. Müşterinin işlemin amacı ya da işleme konu fonun kaynağı hakkında açıklama yapmakta zorlanması veya bilgi vermekten kaçınması.
- 1.12. Müşterinin yasal veya idari olarak ibrazı veya doldurulması gereken bir belgeyi ibraz etmemek veya doldurmamak için yükümlüyü ikna etmeye çalışması.
- 1.13. Müşterinin sahip olduğu ve alımı/satımı şüpheli görülen malvarlığı ile ilgili yeterli derecede bilgiye sahip olmaması.
- 1.14. Tüzel kişi müşterinin ortakları veya yöneticileri olarak görünen gerçek veya tüzel kişilerin, firmanın gerçek ortak veya yöneticisi olmadığının anlaşılması; firmanın sermayesi ve idaresinin, kötü bir ünü olan ya da resmi makamlarca haklarında dava açılmış veya soruşturma yapıldığı bilinen üçüncü şahısların kontrolünde olduğuna dair bilgi veya şüpheyi gerektirecek bir durum bulunması.
- 1.15. Tüzel kişi müşterinin, hakim yeni ortak ve/veya ortaklarının; kişisel ve ticari geçmişleri hakkında bilgi vermekten kaçınmaları, daha önce firmanın faaliyet gösterdiği alanda herhangi bir ilgisi, eğitimi ve iş tecrübesine sahip olmadıklarına dair emareler olması.
- 1.16. Türkiye'deki vize ya da ikamet süresi sona ermiş olan yabancı şahısların işlem yapmak istemesi.

2- SEKTÖRE ÖZGÜ TİPLER

- 2.1 Yapılan ya da yapılmak istenen işlemin mutad ve makul hukuki veya ekonomik bir gerekçesi ya da mantığının olmaması.
- 2.2 Görünürde birbirinden bağımsız hareket eden müşterinin; aynı adres, telefon ve benzeri iletişim bilgilerini vermesi, aynı kişiler ile alım satım ilişkisi içerisinde olması veya aynı kişilere kefalet/vekalet ilişkisi içerisinde olması.
- 2.3 Mutad uygulamalarda toplu yapılması gereken işlemlerin, tespit ve bildirimlerden kaçınmak amacıyla, mantıklı bir gerekçesi olmaksızın bölünmesi.
- 2.4 Ticari faaliyet gösteren kişi veya kuruluşların faaliyetleri kapsamında olağan olarak tekrar gereken işlemlerin münferit işlem olarak kalması ya da aksine olağan ticari hayatta sık yapılmayan işlemlerin sürekli olarak tekrarlanması.
- 2.5 İşlem yapan kişi ya da kişilerin kimlik ibraz etmeksizin veya geçerli kimlik belgesi olmaksızın sahte-hayali olduğundan şüphe duyulan isimle işlem yapmaya, başkaları adına veya hesapları üzerinden işlem yaptırmaya teşebbüs etmesi.
- 2.6 İşlem yapan kişinin şirket ve/veya hesap vb. kayıtlarının nerede olduğunu bilmemesi.
- 2.7 Tüm işlemlerde üçüncü bir kişinin bulunması ancak bu kişinin işlemde aktif olarak yer almaması.
- 2.8 Kişilerin belgelerdeki imzaları yalnızca elektronik ortamda göndermekte ısrar etmesi.
- 2.9 İşlemi yönlendiren 3. kişinin resmi belgelerde resmi taraf olmaması.
- 2.10 İşlemlerde taraf olan kişilerin uygun temsilci olmaması ya da temsil ettikleri tarafı yeterince açıklayamaması.
- 2.11 İşlemlerde gerçek faydalanıcının kimliğinin gizlenmesi veya tarafların gerçek sahipliği saklamaya çalışması.
- 2.12 İşleme dahil olan taraflar arasında mantıklı bir ticari bağ olmaması ve bu bağın işlem doğasıyla açıklanamaması.
- 2.13 Varlıkların yönetimi veya elden çıkarılması için olağandışı koşullar altında işlem talep edilmesi ve bunun mantıklı bir gerekçesinin olmaması.
- 2.14 Yüksek değerli alım satım işlemlerine ilişkin ödemelerin, bankacılık sistemi kullanılmaksızın nakit ödeme şeklinde gerçekleştirilmesinde ısrarcı olunması.
- 2.15 Müşterinin, riskler, komisyonlar veya diğer işlem maliyetleri hakkında kaygısız bir tutum sergilemesi.
- 2.16 Müşterinin iş ve işlemleri fonların kaynağını gizlemek amacıyla yapması.
- 2.17 Müşterinin, kara para aklama yasalarının yetersiz olduğu ve gizli bankacılık ile vergi cenneti olarak bilinen bir ülkedeki kuruluş üzerinden ödeme almak istemesi.

- 2.18 Normalde düşük hacimli işlemler gerçekleştiren bir satıcının, kısa süre içerisinde beklenmedik şekilde çok büyük montanlı satışlar yapması veya işlem sayısında ani artış gözlemlenmesi.
- 2.19 Müşterinin önceki işlem geçmişiyle uyumsuz şekilde ani ve büyük tutarlı işlem talep etmesi.
- 2.20 İşlem yapılan döviz cinslerinin piyasa koşullarına göre alışılmadık düzeyde çeşitlilik göstermesi.
- 2.21 Müşterinin finansal veya ticari kapasitesi ile orantısız döviz işlemleri gerçekleştirmesi.
- 2.22 Fiziksel olarak yıpranmış, eski veya menşei şüpheli banknotların topluca bozdurulması, yasa dışı fonların sisteme sokulmaya çalışılması.
- 2.23 Gerçek kişi müşteri adına yapılan işlemlerde farklı kişilerce ödeme yapılması.
- 2.24 Farklı şubelerde aynı kişi veya grupla bağlantılı işlemlerin yoğunlaşması.
- 2.25 Yüksek tutarlı döviz işlemlerinin nakit yerine başka ödeme araçlarıyla (çek, havale, vs.) yapılması.
- 2.26 Müşteri tarafından açıklanamayan sıklıkta yabancı para talebi oluşturulması.
- 2.27 Aynı müşterinin farklı tarihlerde benzer tutarlarda işlem yaparak kimlik tespiti eşiğini sistematik biçimde aşmaması.
- 2.28 Yabancı uyruklu müşterilerin kimlik belgelerinin doğrulanamaması veya geçerliliği konusunda şüphe bulunması.
- 2.29 Müşterinin işlem sırasında agresif tutum sergilemesi ve kimlik tespiti taleplerine direnç göstermesi.
- 2.30 Alım-satım belgelerinde eksiklik ya da sonradan yapılan düzeltmelerin sıklığı.
- 2.31 İşlem sonrasında müşteri tarafından ödeme yönteminde değişiklik talep edilmesi.
- 2.32 Müessese içinde veya çevresinde sürekli gözlemlenen ancak işlem yapmayan kişilerin olması.
- 2.33 Piyasadan belirgin şekilde sapmış döviz kurları üzerinden işlem yapılması, yasa dışı fonların takası şüphesi oluşturmaması.
- 2.34 Kurumsal müşteriler adına yapılan yüksek hacimli işlemlerin şirket faaliyetleriyle uyumsuz olması.
- 2.35 Alım satım işlemleri sırasında müşterinin üçüncü bir tarafla sürekli telefonla iletişimde olması.
- 2.36 Aynı kişinin gün içinde birden fazla kez yüksek tutarda döviz işlemi yapması, işlemlerin parçalanarak gizlenmeye çalışılması.
- 2.37 Müşterinin kripto varlıklar ile işlem yapmak istemesi, nakit karşılığı kripto almak istemesi ya da kripto karşılığı nakit vermek istemesi.
- 2.38 Müşterinin yurt dışından fiziksel olarak yüksek küpürlü banknotları düşük küpürlü banknotlarla değiştirmek istemesi.
- 2.39 Müşterinin para taşımacılığı/kuryelik faaliyeti yürütmesi.
- 2.40 Müşterinin gerçeği yansıtmaya ya da sahte nakit beyan formu beyan etmesi.
- 2.41 Müşterinin konvertibl olmayan veya sık kullanılmayan döviz cinsinden yüksek tutarlı işlem yapmak istemesi.

3-TERÖR ÖRGÜTLERİ İLE BAĞLANTISINDAN ŞÜPHELENİLEN KİŞİLER VEYA RİSKLİ ÜLKELERLE GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLER

- 3.1 Bir terör örgütü ile bağlantılı olduğu bilinen gerçek ve tüzel kişiler adına işlem yapılması.
- 3.2 Riskli ülkelere ve/veya bu ülkelere fonların gönderilmesi ya da alınması, bu ülkelerde bulunan mali kurumlarda hesap açılması veya bu ülkelerdeki bankaların çıkardığı kredi kartlarının kullanılması.
- 3.3 Üçüncü kişilerce döviz değişimi yapılarak, terörizm ve kaçakçılığın yoğun olarak görüldüğü veya vergi cenneti olarak bilinen ve müşterisiyle açık iş bağlantısı olmayan ülkelere müşteri adına işlem yapılması.
- 3.4 Riskli ülkelere yerleşik bankalardan kredi kullanılması veya bu bankalardan temin edilen mektuplara istinaden, kredi talebinde bulunulması.
- 3.5 Müşterinin hesabına farklı ülkelerdeki yabancı uyruklu kişiler tarafından başkasına gönderildiğini belirten işlem açıklamalarıyla (örneğin, yakınlarına destek, yardım vs.) düşük tutarlarda çok sayıda transfer yapılması.
- 3.6 Müşterinin veya karşı tarafın ya da adresin kamuya açık "malvarlığı dondurulanlar listesi"nde yer alan taraflardan biriyle benzerlik göstermesi
- 3.7 Müşterinin hakkında malvarlığı dondurma kararı verilen kişiler adına ödeme veya tahsilat yaptığını belirten işlemler gerçekleştirmesi.
- 3.8 Hakkında radikal veya aşırı görüşlere bağlılığı veya şiddet eğilimlerini gösteren emareler (örneğin, sosyal medya vb. sayfalar üzerinden terör örgütleriyle ilgili veya terör örgütlerine sempati duyan paylaşımlar yapılması) olduğu anlaşılan müşteri adına hesap açılması, havale veya elektronik fon transferleri yapılması.
- 3.9 Müşterinin hesaplarına farklı kişiler tarafından gerçekleştirilen transfer işlemlerine ilişkin işlem açıklamalarından, müşteri adı ve soyadı ile uyumlu olmayan bir kod adı kullanıldığının anlaşılması veya buna dair göstergeler bulunması.
- 3.10 Müşterinin profili ile uyumsuz bir şekilde karakteristik olmayan satın almaları bir arada gerçekleştirmesi (örneğin; kamp/dış mekan ekipmanları, silah ürünleri, amonyum nitrat, hidrojen, peroksit, propan vb. ürünler)
- 3.11 Müşterinin profili ile uyumsuz bir şekilde pahalı veya karmaşık iletişim cihazları veya bilgi teknolojisi (uydu telefonları, sahra iletişim cihazlar vs.) satın almaları veya kredi kartı harcamaları gerçekleştirmesi.
- 3.12 Müşterinin profili ile uyumsuz bir şekilde mini helikopter vb. ürünleri (örneğin, drone, multicopter vb.) veya bunlara ilişkin yapım setleri satın almaları veya kredi kartı harcamaları gerçekleştirmesi.
- 3.13 Olağandışı bir şekilde işlem sıklığı bulunan müşterinin çatışma bölgeleri veya riskli ülkelere seyahat ettiğine dair göstergelerin bulunması.
- 3.14 Müşterinin üzerinde nakit para ile çatışma bölgeleri veya çevresindeki bölgelere seyahat ettiğine dair göstergelerin bulunması.
- 3.15 Müşterinin mobil bankacılık ile gerçekleştirdiği işlemlerde, profili ile uyumsuz bir şekilde riskli ülkeler veya çatışma bölgelerinden IP girişlerinin bulunması.
- 3.16 Müşterinin bütün kredi limitlerini doldurması sonrası riskli ülkelere veya çatışma bölgelerine seyahat ettiğine dair göstergelerin bulunması.
- 3.17 Aynı iletişim veya adres bilgilerinin birden fazla yabancı uyruklu müşteri tarafından kullanılması.
- 3.18 Müşterinin yabancı uyruklu kişiler adına seyahat ödemeleri, ön ödemeli telefon ve kart işlemleri, araç kiralama işlemleri gibi muhtelif harcama yaptığına dair göstergelerin bulunması.

4-KÂR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA İLİŞKİN TİPLER

- 4.1 Kâr amacı gütmeyen kuruluşların beyan edilen amacı, faaliyetleri ve görünen kaynakları ile mali işlemlerin niteliği, büyüklüğü ve toplanan ya da yapılan işlemler arasında uyumsuzluklar olması.
- 4.2 Kuruluşun hesabı ile ilgili mali işlemlerin sıklığı ve tutarlarında ani artışlar ortaya çıkması.
- 4.3 Kuruluşun sadece yurt dışından bağış alması veya bağışların önemli bir kısmının yurt dışı kaynaklı olması.
- 4.4 Kuruluşun yöneticilerinin yabancı uyruklu olması, özellikle yabancı yöneticilerin ülkeleriyle yapılan büyük tutarlı işlemlerin varlığı ve paranın gönderildiği yerin de riskli ülke olması.
- 4.5 Yeterli personeli, uygun bir işyeri ya da telefon numaraları bulunmayan kuruluşların, yoğun faaliyette bulundukları izlenimi yaratan işlemleri bulunması.
- 4.6 Çok sayıda bireysel ve ticari hesabın ya da kuruluş hesaplarının kullanılmasıyla fonların teslim alınması.

5.KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASININ FİNANSMANINA İLİŞKİN TİPLER

- 5.1. İşlemin nükleer silahların yayılması ile ilintili bir yabancı ülkedeki kişi veya kuruluşu içermesi.
- 5.2. İşlemin nükleer silahları yönlendirme şüphesi bulunan bir yabancı ülkedeki kişi veya kuruluşu içermesi.
- 5.3. Müşterinin veya karşı tarafın ya da adresin kamuya açık "malvarlığı dondurulanlar listesi"nde yer alan taraflardan biriyle benzerlik göstermesi veya ihracat kontrol düzenlemeleriyle ilgili ihlal geçmişinin bulunması.
- 5.4. Müşteri faaliyetinin iş profili ile uyumlu olmaması ya da nihai kullanıcı bilgilerinin nihai kullanıcının iş profile ile uyumlu olmaması.
- 5.5. Bir nakliye firmasının ürünün nihai varış noktası olarak belirtilmesi.
- 5.6. Mal siparişinin belirtilen son kullanıcının ülkesi haricindeki yabancı ülkelere firmalar veya kişiler tarafından verilmesi.
- 5.7. İşlemin, gönderildiği ülkenin teknik seviyesi ile uyumlu olmayan malların sevkiyatını içermesi (örneğin, yarı iletken üretim malzemesinin elektronik endüstrisi olmayan bir ülkeye gönderilmesi).
- 5.8. İşlemin, olası paravan şirketleri içermesi (örneğin, şirketler yüksek düzeyde işletme sermayesine sahip değildir veya diğer paravan şirket göstergelerini sergiler).
- 5.9. İşlemin, mal alışverişi yapan şirketlerin temsilcileri diğer bir deyişle aynı sahipler veya yönetim arasındaki bağlantıları göstermesi.
- 5.10. Gönderinin ve/veya finansal işlemin karışık güzergâhının olması.
- 5.11. Ticari finansman işleminin, yetersiz ihracat kontrol kanunları olan veya ihracat kontrol kanunlarının yetersiz uygulandığı ülkelere sevkîyat güzergâhını kapsaması.
- 5.12. İşlemin yetersiz ihracat kontrol kanunlarına sahip veya ihracat kontrol kanunlarının yeterince uygulanmadığı ülkelere bulunan kişileri veya şirketleri kapsaması.
- 5.13. İşlemin normal coğrafi ticaret modellerine uygun olmayan malların sevkiyatını içermesi.
- 5.14. İşlemin KA/TFM kontrollerinde bilinen eksiklikleri olan ve/veya yetersiz ihracat kontrol kanunları olan veya ihracat kontrol kanunlarının yetersiz uygulandığı ülkelere yerleşik finansal kurumları içermesi.
- 5.15. İşlem sırasında elde edilen belgelere dayanarak, gönderinin beyan edilen değerinin nakliye maliyeti karşısında açıkça değerinin altında kalması.
- 5.16. Ticari belgelerde ve mali akışlarda yer alan isimler, şirketler, adresler, nihai varış yeri gibi bilgilerde tutarsızlıklar olması.
- 5.17. Teminat mektubunun aslında ya da başka belgelerde belirtilmeyen taraflara elektronik talimatlar veya ödemeler yapılması.

Şüpheli İşlem Bildiriminde Süre

Şüpheli işlemler, işleme ilişkin şüphenin oluştuğu tarihten itibaren en geç 10 (on) iş günü içinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise derhal MASAK'a bildirilmelidir.

Şüpheli İşlem Bildirim Formlarının Elden veya Postayla Gönderilmesi

Şüpheli işlem bildirimleri zorunlu haller dışında elektronik yolla gönderilecektir. Elektronik ortamda gönderimin mümkün olmadığı zorunlu hallerde şüpheli işlem bildirimleri kâğıt ortamında hazırlanarak Başkanlığa iletilecektir "Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı, T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığı, Devlet Mahallesi Dikmen Cad. No:12 06420 Çankaya /ANKARA" adresine taahhütlü postayla da MASAK'a intikal ettirilir.

6.HAWALA KAPSAMINDA RİSKLİ SEKTÖRLERE İLİŞKİN TİPLER

6.1 Bankalar

- 6.1.1 Müşteri hesabına görünür ekonomik veya ticari ilişkisi bulunmayan çok sayıda kişiden fon gelmesi ve fonların kısa süre içerisinde farklı kişi veya şirketlere aktarılması; hesabın geçiş, tahsilat veya dağıtım hesabı görünümünü göstermesi.
- 6.1.2 Yurtdışından gelen yüksek tutarlı fonların kısa süre içerisinde nakit çekilmesi, başka hesaplara dağıtılması veya döviz, kıymetli maden ya da kripto varlığa dönüştürülmesi.
- 6.1.3 Aynı veya bağlantılı müşteri grupları arasındaki ters yönlü fon hareketlerinin tutar ve zamanlama bakımından birbirini sistematik biçimde dengelemesi ve mahsuplaşma/netleştirme görünümünü oluşturmaları.
- 6.1.4 Yeni kurulmuş, düşük sermayeli veya sınırlı operasyonel kapasiteye sahip şirketlerin kısa sürede yüksek tutarlı yurtiçi ve yurtdışı fon hareketlerine başlaması veya şirketin işlem hacminin gerçek faaliyet kapasitesiyle belirgin biçimde uyumsuz olması.
- 6.1.5 Görünürde bağımsız şirketlerin aynı gerçek faydalanıcı, yönetici, vekil, muhasebeci, adres, telefon, IP adresi, cihaz veya banka erişimi üzerinden yönetilmesi; şirketlerin düzenli giderlerinin de ortak kişiler tarafından karşılanması.
- 6.1.6 Şirket ortağı veya yöneticisinin yüksek tutarlı ya da yurtdışı işlemlerin amacı, karşı tarafı, fatura veya sözleşme ilişkisi hakkında bilgi sahibi olmaması ve hesapların fiilen üçüncü kişiler tarafından yönetildiğinin anlaşılması.
- 6.1.7 Yeni kurulmuş veya ekonomik kapasitesi sınırlı şirketlerin kısa sürede yüksek tutarlı yurtdışı faturalar düzenlemesi; fatura tarafları ile ödeme taraflarının farklı olması veya işlemlerin ekonomik içeriği doğrulanması güç hizmetlere dayanması.
- 6.1.8 Müşterinin nakit olarak teslim ettiği veya hesaba yatırdığı fonların kısa süre içerisinde yurtdışına transfer edilmesi, fonun hesapta ekonomik bir amaçla tutulmaması ve işlemin daha geniş bir karşılık ödeme veya sınır ötesi değer transfer zincirinin parçası olduğuna ilişkin göstergeler bulunması.
- 6.1.9 Birbirleriyle görünür bağlantısı bulunmayan çok sayıda şirketin aynı yabancı kişi veya şirketlerden fon alması ya da aynı yabancı karşı taraflara ödeme yapması ve yabancı tarafın ticari kapasitesi veya gerçek faydalanıcısının yeterince açıklanamaması.
- 6.1.10 Yetkili müessese hesaplarındaki nakit ve fon hareketlerinin işletmenin beyan edilen döviz alım-satım hacmiyle uyumsuz olması; hesaba çok sayıda ilgisiz üçüncü kişiden fon gelmesi veya hesabın üçüncü kişiler arasında değer aktarımına hizmet eden görünüm göstermesi.
- 6.1.11 Kuyumcu veya kıymetli maden işletmesinin hesap hareketlerinin görünür stok, alış-satış hacmi veya kıymetli maden ticaretiyle açıklanamaması; aynı kişi veya şirket grubunun banka, yetkili müessese ve kıymetli maden hesapları arasında düzenli fon dolaştırması.
- 6.1.12 Banka hesabına gelen fonların kısa süre içerisinde KVHS'lere aktarılması veya KVHS'lerden gelen itibari paranın hızla nakit çekilmesi, yurtdışına gönderilmesi ya da üçüncü kişilere dağıtılması; banka ve kripto hareketlerinin birlikte bir değer transfer zinciri oluşturmaları.
- 6.1.13 Ödeme veya elektronik para kuruluşlarıyla ilişkili fonların banka-ödeme/e-para kuruluşu-üçüncü kişi-banka kanalı arasında sistematik biçimde dolaşması ve bu hareketlerin müşterinin ekonomik faaliyetiyle açıklanamaması.
- 6.1.14 Yetkili müessese, kuyumcu, kıymetli maden işletmesi veya diğer bağlantılı şirketlerin ortak, yönetici veya gerçek faydalanıcılarının kendi hesapları yerine aile üyeleri ya da güvenilen üçüncü kişilerin banka veya kripto varlık hesaplarını kullanması; aile veya yakın ilişki ağı içerisinde birbirini tamamlayan fon hareketleri bulunması.

6.1.15 Müşterinin FATF tarafından yüksek riskli veya artırılmış izlemeye tabi ülkelerle bağlantılı kişi veya şirketlerle ekonomik profiliyle açıklanamayan yoğun işlemler gerçekleştirmesi; bağlantının üçüncü ülke şirketleri veya araçlar kullanılarak dolaylı biçimde kurulması.

6.1.16 Yaptırım uygulanan kişi, kuruluş veya ülkelerle bağlantılı fon hareketlerinin üçüncü ülkelerdeki şirketler, bankalar, aile üyeleri veya diğer araçlar üzerinden yürütülmesi ve gerçek yararlanıcının, fon güzergahının veya yatırım bağlantısının gizlenmeye çalışıldığına ilişkin göstergeler bulunması.

6.1.17 BMGK kararları kapsamındaki yasaklı mal, ekipman veya teknolojilerle bağlantılı dış ticaret işlemlerinde paravan veya tabela şirketlerin kullanılması, müşterinin faaliyet alanı ile ticarete konu malın niteliğinin uyumsuz olması veya belgelerdeki mal tanımları arasında çelişkiler bulunması.

6.2 Yetkili Müesseseler

6.2.1 Müşterinin mesleği, gelir düzeyi veya ticari faaliyetiyle uyumsuz sıklıkta ya da tutarda döviz işlemi gerçekleştirmesi ve fonun kaynağı veya işlemin ekonomik amacı hakkında yeterli açıklama yapamaması.

6.2.2 Bir kişinin farklı gerçek veya tüzel kişilerden topladığı nakitleri döviz çevirmesi veya görünürde bağımsız müşterilerin aynı kişi, şirket ya da ortak ekonomik amaç doğrultusunda birbirini tamamlayan işlemler gerçekleştirmesi.

6.2.3 Müşterinin üçüncü bir kişinin talimatıyla hareket etmesi; aynı kişinin farklı müşterilerin işlemlerini yönlendirmesi veya fonun gerçek sahibinin müşteriden farklı olduğuna ilişkin göstergeler bulunması.

6.2.4 Türkiye'de teslim edilen değer karşılığının yurtdışında başka bir kişiye verilmesinin veya yurtdışında teslim edilmiş bir değer karşılığının Türkiye'de nakit ya da döviz olarak alınmasının teklif edilmesi; kod, isim, telefon numarası veya benzeri referanslarla karşılık ödeme yapılmaya çalışılması.

6.2.5 Birbirleriyle görünür ilişkisi bulunmayan müşterilerin döviz alış ve satışlarının zaman, tutar ve para birimi itibarıyla sistematik biçimde birbirini dengelemesi ve mahsuplaşma/netleştirme görünümü oluşturmaları.

6.2.6 Yeni kurulmuş veya faaliyet kapasitesi sınırlı şirketlerin yüksek hacimli döviz işlemlerine başlaması; şirket adına işlem yapan kişinin şirketin faaliyet konusu, fon kaynağı veya işlemin amacı hakkında yeterli bilgi sahibi olmaması.

6.2.7 Görünürde bağımsız şirketlerin aynı kişiler, muhasebeci veya mali müşavir, temsilci, adres veya iletişim bilgileri üzerinden yönlendirilmesi ve benzer döviz işlem örtüntüleri göstermesi.

6.2.8 Aynı aile veya yakın ilişki ağı içerisindeki kişilerin işlemleri aralarında bölmesi, birbirini tamamlayan alış-satış işlemleri gerçekleştirmesi veya ekonomik profilleriyle uyumsuz biçimde başka kişiler adına işlem yapması.

6.2.9 Kuyumcu veya kıymetli maden işletmesiyle bağlantılı müşterilerin gerçekleştirdiği döviz işlemlerinin görünür kıymetli maden ticareti, satış hacmi veya fon kaynağıyla uyumsuz olması; nakit, döviz ve kıymetli maden arasında sistematik dönüşüm yapılması.

6.2.10 Müşterinin USDT, USDC veya benzeri stabil kripto varlıklar karşılığında fiziki TL veya yabancı para talep etmesi ya da nakit/döviz karşılığında kripto varlık edinmeye yönelik kayıt dışı takas teklifinde bulunması.

6.2.11 Müşterinin belirli bir kripto varlık cüzdanına transfer yaptığını veya yapacağını belirterek kendisine ya da başka bir kişiye nakit veya döviz verilmesini teklif etmesi; kripto varlığı gönderen kişi ile karşılık değeri teslim alan kişinin farklı olması.

6.2.12 Türkiye'de veya ilgili müşteri grubunda olağan dolaşımı sınırlı olan ya da yüksek kupürlü yabancı para banknotlarının, müşterinin gelir, seyahat, ticaret veya ekonomik profiliyle açıklanamayan tutar ve sıklıkta işlem konusu edilmesi.

6.2.13 Farklı kişiler tarafından getirilen aynı para birimi ve benzer kupürlerdeki banknotların kaynak, paketleme, işlem zamanı veya teslim şekli itibarıyla ortak bir kaynağa işaret etmesi; işlemlerin farklı kişiler veya tarihler üzerinden bölünmesi.

6.2.14 Yüksek tutarlı fiziki dövizin kaynağının, gerçek sahibinin veya getirildiği ülkeyle müşterinin bağlantısının açıklanamaması; banknotların başka bir para birimine çevrilmesini takiben üçüncü kişiye teslim edilmesinin istenmesi veya işlemin daha geniş bir karşılık ödeme ve mutabakat zincirinin parçası olduğuna ilişkin göstergeler bulunması.

6.2.15 Faaliyet alanı veya ekonomik kapasitesiyle uyumsuz şekilde sürekli ve yüksek tutarlı fiziki döviz satın alan yeni kurulmuş şirketlerin ya da bunlar adına hareket eden kişilerin, fonları hawala, kurye veya benzeri yöntemlerle BMGK kararları kapsamındaki yasaklı faaliyetlerle bağlantılı kişi veya kuruluşlara yönlendirdiğine ilişkin göstergeler bulunması.

6.3 Para veya Değerli Eşya Nakli Hizmeti Verenler

6.3.1. Müşterinin ekonomik profili veya ticari faaliyetiyle uyumsuz sıklıkta ya da tutarda nakit, döviz veya değerli eşya taşıma hizmeti talep etmesi ve taşınan değer kaynağı veya ekonomik amacı hakkında yeterli açıklama yapamaması.

6.3.2. Gönderici, hizmeti talep eden kişi, taşıma bedelini ödeyen kişi ve teslim alacak kişinin farklı olması ve bu kişiler arasındaki ekonomik ilişkinin makul biçimde açıklanamaması.

6.3.3. Birbirleriyle görünür ekonomik ilişkisi bulunmayan kişi veya şirketler arasında düzenli olarak yüksek tutarlı nakit, döviz, kıymetli maden veya diğer değerli eşya taşınmasının talep edilmesi.

6.3.4. Aynı kişi veya bağlantılı müşteri grubunun yüksek tutarlı taşıma işlemlerini farklı kişiler, şirketler, tarihler veya güzergahlar üzerinden bölerek gerçekleştirmesi.

6.3.5. Aynı veya bağlantılı müşteri grubunda bir noktadan yapılan değer teslimleri ile başka noktadaki teslimlerin tutar ve zamanlama bakımından birbirini sistematik biçimde tamamlaması ve işlemlerin karşılık ödeme veya mutabakat görünümü göstermesi.

6.3.6. Taşınan nakit veya değerli eşyanın teslim noktasının müşterinin bilinen ticari faaliyetiyle açıklanamaması ya da teslimatın müşteri yerine üçüncü bir kişi, bağlantılı şirket veya farklı bir temsilciye yapılmasının istenmesi.

6.3.7. Aynı müşteri veya bağlantılı kişilerin banka, yetkili müessese, kuyumcu/kıymetli maden işletmesi veya diğer nakit yoğun sektörlerle ilişkili işlemlerinin ardından düzenli biçimde fiziki para veya değerli eşya taşıma hizmeti kullanması.

6.3.8. Tekil nakil işlemleri olağan görünmekle birlikte gönderici, alıcı, teslim noktaları, işlem tutarları ve zamanlamalar birlikte değerlendirildiğinde fiziki taşımının tahsilat, değer transferi veya araçlar arası mutabakat zincirinin parçası olduğuna ilişkin bir örüntünün ortaya çıkması.

6.4 Ödeme Kuruluşları ile Elektronik Para Kuruluşları

6.4.1. Müşterinin gelir düzeyi, mesleği veya ticari faaliyetiyle uyumsuz sıklıkta ya da tutarda yurtdışı transfer gerçekleştirmesi ve işlemin ekonomik amacı veya alıcıyla ilişkisini makul biçimde açıklayamaması.

6.4.2. Bir ödeme veya elektronik para hesabına görünür ilişkisi bulunmayan çok sayıda kişiden fon gelmesi ve fonların kısa süre içerisinde yurtdışındaki tek veya sınırlı sayıda alıcıya aktarılması.

6.4.3. Birbirleriyle görünür bağlantısı bulunmayan çok sayıda müşterinin aynı yurtdışı kişi, şirket veya bağlantılı alıcı grubuna düzenli olarak fon göndermesi.

6.4.4. Tek bir ekonomik ilişkiye ait yüksek tutarlı transferlerin aile üyeleri, çalışanlar, yakın kişiler, şirketler veya farklı ödeme hesapları arasında bölünerek gerçekleştirilmesi.

6.4.5. Müşterinin hesabını kendi ödeme ihtiyaçlarından ziyade üçüncü kişiler adına fon toplama, aktarma veya dağıtma amacıyla kullandığına ya da işlemleri başka bir kişinin talimatıyla gerçekleştirdiğine ilişkin göstergeler bulunması.

6.4.6. Aynı aile veya yakın ilişki ağı içerisindeki kişilerin ayrı ayrı gerçekleştirdikleri transferlerin birlikte değerlendirildiğinde yüksek hacimli ve birbirini tamamlayan bir sınır ötesi değer aktarımı oluşturmaması.

6.4.7. Müşterinin ailevi, ticari veya diğer ekonomik bağlantısı bulunmayan ülkelere düzenli transfer yapması veya daha doğrudan bir transfer güzergâhı bulunmasına rağmen üçüncü ülkelerdeki alıcıları sistematik biçimde kullanması.

6.4.8. Yurtiçi ve yurtdışı işlemlerin tutar ve zamanlama bakımından birbirini sistematik olarak dengelemesi ve farklı coğrafyalardaki ödeme ihtiyaçlarının mahsuplaştırıldığı veya netleştirildiği izlenimi oluşması.

6.4.9. Yurtdışından gelen fonların kısa süre içerisinde çok sayıda kişiye dağıtılması veya başka bir ülkeye yeniden aktarılması ve müşterinin bu işlem zincirindeki ekonomik rolünün açıklanamaması.

6.4.10. Yeni kurulmuş veya faaliyet kapasitesi sınırlı şirketlerin kısa sürede yüksek hacimli yurtdışı ödeme trafiğine başlaması ya da şirketin işlem hacmi ile gerçek ekonomik kapasitesi arasında belirgin uyumsuzluk bulunması.

6.4.11. Aynı kişilerce yönetilen, aynı muhasebeci veya mali müşavir tarafından hizmet verilen ya da diğer ortak bağlantılara sahip şirketlerin aynı veya bağlantılı yabancı kişi ve şirketlere benzer tutar ve zamanlamalarla transfer gerçekleştirmesi.

6.4.12. Mal veya hizmet ödemesi açıklamasıyla gerçekleştirilen yurtdışı transferlerde fatura veya sözleşme tarafı ile ödemeyi alan tarafın farklı olması, üçüncü kişi ödemesinin açıklanamaması veya yabancı alıcının ticari kapasitesiyle aldığı fonların uyumsuz olması.

6.4.13. Faaliyet alanı veya ticari kapasitesiyle uyumsuz şirketlerin sanal POS, ödeme hesabı veya elektronik para cüzdanlarını kullanarak fiziki değerleri görünürde ticari gelir niteliğinde dijital fona dönüştürmesi ve bu işlemlerin BMGK kararları kapsamındaki yasaklı faaliyetlerin finansmanı ile bağlantılı olduğuna ilişkin göstergeler bulunması.

6.5 Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları

6.5.1. Müşterinin banka hesabından KVHS'ye aktardığı itibari parayı kısa süre içerisinde kripto varlığa dönüştürerek dış cüzdana çekmesi veya dış cüzdandan gelen kripto varlığı hızla itibari paraya çevirerek banka hesabına aktarması ve işlemlerin ekonomik profiliyle açıklanamaması.

6.5.2. Müşteri hesabının yatırım veya tasarruf amacı yerine ağırlıklı olarak itibari para-kripto varlık-dış cüzdan arasında geçiş hesabı şeklinde kullanılması.

6.5.3. Birbirleriyle görünür bağlantısı bulunmayan müşterilerin aynı veya bağlantılı self-hosted/unhosted cüzdanlara kripto varlık göndermesi ya da aynı cüzdanlardan varlık alması.

6.5.4. Aynı aile, şirket veya yakın ilişki ağı içerisindeki kişilerin farklı KVHS hesaplarını kullanarak tek bir ekonomik değeri bölmesi; itibari para yatırma, kripto varlık çekme ve yeniden itibari paraya dönüşüm aşamalarının farklı kişiler arasında dağıtılması.

6.5.5. Yetkili müessese, kuyumcu veya kıymetli maden işletmesiyle bağlantılı kişi ve şirketlerin ekonomik profilleriyle uyumsuz yüksek hacimli kripto varlık işlemleri gerçekleştirmesi veya aynı dış cüzdanlar etrafında kümelenmesi.

6.5.6. Müşterinin USDT, USDC veya benzeri stabil kripto varlıkları sistematik biçimde itibari para ile satın alarak kısa sürede dış cüzdanlara aktarması ya da dış cüzdanlardan gelen stabil kripto varlıkları düzenli olarak itibari paraya çevirmesi.

6.5.7. Dış cüzdanlardan gelen kripto varlıkların kısa süre içerisinde başka kripto varlıklara dönüştürülmesi, farklı cüzdanlara aktarılması veya itibari paraya çevrilerek sistemden çıkarılması ve bu işlem zincirinin ekonomik amacının açıklanamaması.

6.5.8. Müşterinin FATF tarafından yüksek riskli veya artırılmış izlemeye tabi ülkelerle bağlantılı kişi, platform veya cüzdanlarla, ekonomik profiliyle açıklanamayan yoğun işlem gerçekleştirmesi.

6.5.9. Yaptırım uygulanan kişi, kuruluş veya ülkelerle bağlantılı olduğu belirlenen cüzdanlarla yapılan işlemlerde ara cüzdanlar, varlık dönüşümleri veya üçüncü kişiler kullanılarak gerçek bağlantının görünürliğünün azaltılmaya çalışıldığına ilişkin göstergeler bulunması.

6.5.10. Aynı müşteri veya bağlantılı müşteri grubunun banka hesapları, KVHS hesapları ve dış cüzdanlar arasında sürekli ve birbirini tamamlayan değer hareketleri gerçekleştirmesi; işlemlerin yatırım faaliyetinden ziyade sınır ötesi değer transferi veya araçlar arası mutabakat görünümünü oluşturmaması.

6.5.11. Faaliyet alanı veya ekonomik kapasitesiyle uyumsuz şirketler üzerinden KVHS'lere aktarılan fonların stabil kripto varlıklara dönüştürülerek ara cüzdanlar, üçüncü kişiler veya farklı platformlar üzerinden BMGK kararları kapsamındaki yasaklı faaliyetlerle bağlantılı kişi veya kuruluşlara ulaştırıldığına ilişkin göstergeler bulunması.

6.6 Kıymetli Maden, Taş veya Mücevher Alım Satımı Yapanlar ile Bu İşlemlere Aracılık Edenler

6.6.1. Müşterinin gelir düzeyi, mesleği veya ticari faaliyetiyle uyumsuz tutar ve sıklıkta kıymetli maden, taş veya mücevher alım satımı gerçekleştirmesi ve fonun kaynağını makul biçimde açıklayamaması.

6.6.2. Bir kişinin farklı gerçek veya tüzel kişilerden topladığı nakit veya dövizle toplu kıymetli maden alımı yapması ya da görünürde bağımsız kişilerin aynı ekonomik amaç doğrultusunda birbirini tamamlayan işlemler gerçekleştirmesi.

6.6.3. Kıymetli maden bedelinin işlemin tarafı olmayan üçüncü kişi tarafından ödenmesi veya satış bedelinin müşteri yerine başka bir kişiye teslim edilmesinin ya da ödenmesinin talep edilmesi.

6.6.4. Müşterinin üçüncü bir kişinin talimatıyla hareket etmesi, kıymetli madeni başka bir kişi adına satın alması veya ürünün gerçek yararlanıcısını makul biçimde açıklayamaması.

6.6.5. Aynı aile, yakın ilişki ağı veya şirket grubundaki kişilerin yüksek tutarlı işlemleri aralarında bölmesi ya da bir kısmının kıymetli maden satın alırken diğerlerinin benzer değerleri nakit veya döviz karşılığında satması.

6.6.6. Yeni kurulmuş veya faaliyet kapasitesi sınırlı şirketlerin kısa sürede yüksek hacimli kıymetli maden işlemlerine başlaması ya da şirket yetkililerinin fon kaynağı, karşı taraf veya işlemin amacı hakkında yeterli bilgi sahibi olmaması.

6.6.7. Aynı veya bağlantılı müşterilerin nakit, döviz ve kıymetli maden arasında sürekli ve yüksek hacimli dönüşüm gerçekleştirmesi ve bu hareketlerin olağan yatırım, üretim, ticaret veya stok ihtiyacıyla açıklanamaması.

6.6.8. Kıymetli maden işlemlerinin yetkili müessese işlemleriyle sistematik biçimde birbirini tamamlaması; satıştan elde edilen değer hızla dövizle çevrilmesi veya döviz alımını kısa süre içinde kıymetli maden alımının izlemesi.

6.6.9. Türkiye’de satın alınan kıymetli madenin yurtdışındaki başka bir kişi adına alındığının, yurtdışında teslim edilen bir değer karşılığı olduğunun veya farklı ülkelerdeki borç ve alacakların mutabakatında kullanıldığının anlaşılması.

6.6.10. Tekil işlemler olağan görünmekle birlikte müşteri, aile ve şirket bağlantıları, nakit ve döviz hareketleri, üçüncü kişi ödemeleri ve işlem zamanlamaları birlikte değerlendirildiğinde kıymetli madenin tahsilat, değer dönüştürme, fiziki taşıma veya araçlar arası mutabakat amacıyla kullanıldığı daha geniş bir alternatif değer transfer ağı görünümünün ortaya çıkması.

6.6.11. BMGK kararları kapsamındaki yasaklı mal, ekipman veya teknolojilerin tedarikiyle bağlantılı olarak, faaliyet alanı veya ticari kapasitesiyle uyumsuz şirketler üzerinden fonların kıymetli maden, taş veya mücevhere dönüştürülmesi, bu varlıkların sınır ötesine taşınması veya başka bir yerde nakde çevrilerek mutabakat zincirlerinde kullanıldığına ilişkin göstergeler bulunması.

6.7 Sermaye Piyasası Aracı Kurumları

6.7.1. Müşterinin ekonomik profili, yatırım geçmişi veya portföy büyüklüğüyle uyumsuz şekilde sık veya yüksek tutarlı menkul kıymet virmanları gerçekleştirmesi.

6.7.2. Birbirleriyle görünür ekonomik veya ticari ilişkisi bulunmayan müşteriler arasında düzenli virman yapılması ya da aynı veya bağlantılı müşteri grubunun sermaye piyasası araçlarını kısa sürelerle farklı hesaplar arasında dolaştırması.

6.7.3. Bankadan aktarılan fonlarla kısa sürede sermaye piyasası aracı satın alınarak başka bir müşteriye virman yapılması veya virmanla alınan varlıkların kısa süre içinde satılarak fonun banka hesabına ya da yurtdışına aktarılması ve taraflar arasındaki ekonomik ilişkinin açıklanamaması.

6.7.4. Müşterinin yatırım profiliyle açıklanamayan şekilde yurtdışındaki aracı kurum, saklama veya yatırım hesaplarına düzenli fon veya sermaye piyasası aracı transferi gerçekleştirmesi; yurtdışından gelen varlıkların da kısa süre içinde satılarak başka hesaplara yönlendirilmesi.

6.7.5. Müşterinin üçüncü kişiler adına yatırım yaptığına, fonların başka kişilerce sağlandığına veya yatırım sonucunda oluşan ekonomik değer farklı bir kişi ya da hesaba aktarılmasının amaçlandığına ilişkin göstergeler bulunması.

6.7.6. Müşteri bağlantıları, banka giriş-çıkışları, virman zincirleri ve yurtdışı hesap hareketleri birlikte değerlendirildiğinde sermaye piyasası araçlarının yatırım amacı dışında tahsilat, değer transferi veya sınır ötesi mutabakat işlevi gördüğüne ilişkin bir işlem örüntüsünün ortaya çıkması

6.8 Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ile Yeminli Mali Müşavirler

6.8.1. Aynı kişi veya kişi grubunun kısa süre içerisinde çok sayıda şirket kurması ya da görünürde farklı kişilere ait şirketlerin muhasebe ve mali işlemlerinin ortak bir merkezden yönetildiğine ilişkin göstergeler bulunması.

6.8.2. Yeni kurulmuş, düşük sermayeli veya operasyonel kapasitesi sınırlı şirketlerin kısa sürede yüksek tutarlı yurtiçi veya yurtdışı ticaret, faturalama ve fon hareketlerine başlaması.

6.8.3. Uzun süredir faaliyet gösteren bir şirketin devri veya ortaklık/yönetim değişikliğinden hemen sonra faaliyet konusu, işlem hacmi, yurtdışı ilişkileri veya faturalama yapısının belirgin biçimde değişmesi.

6.8.4. Şirket ortakları veya yöneticilerinin önemli müşteriler, yurtdışı karşı taraflar, banka işlemleri veya faturalar hakkında yeterli bilgi sahibi olmaması ve şirketin fiilen üçüncü kişiler tarafından kontrol edildiğine ilişkin göstergeler bulunması.

6.8.5. Görünürde bağımsız şirketlerin aynı adres, iletişim bilgileri, muhasebeci, yöneticiler veya diğer ortak unsurlar üzerinden bağlantılı olması ve aralarında ekonomik gerekçesi açıklanamayan yoğun fatura, borç, alacak veya cari hesap ilişkileri bulunması.

6.8.6. Şirketin personel, ofis, üretim veya hizmet kapasitesiyle uyumsuz yüksek tutarlı faturalar düzenlemesi; özellikle ekonomik içeriğinin doğrulanması güç danışmanlık, aracılık, komisyon, pazarlama ve benzeri yurtdışı hizmet işlemlerinde belirgin uyumsuzluklar bulunması.

6.8.7. Fatura veya sözleşmede yer alan taraflarla ödemenin fiilen geldiği veya gönderildiği tarafların farklı olması ve üçüncü kişi ödemelerinin gerçek ekonomik gerekçesinin açıklanamaması.

6.8.8. FATF tarafından yüksek riskli veya artırılmış izlemeye tabi ülkeler ya da yaptırım bağlantılı kişi ve yapılarla ilişkilerin, üçüncü ülke şirketleri, aile üyeleri, çalışanlar veya diğer araçlar üzerinden yürütülmesi ve gerçek faydalanıcının, işlem tarafının veya coğrafi bağlantının görünmez hale geldiğine

ilişkin göstergeler bulunması.

6.8.9. BMGK kararları kapsamındaki yasaklı mal, ekipman veya teknolojilerin ticaretinde, resmi banka transferi bulunmayan ödemelerin “ortakların şahsi imkanları”, “cari mahsup”, “şirketler arası alacak-borç” veya benzeri açıklamalarla muhasebeleştirilmesi ve bu kayıtların gerçekte hawala veya diğer kayıt dışı değer transferlerini gizlemek amacıyla kullanıldığına ilişkin göstergeler bulunması.

6.9 Avukatlar

6.9.1. Aynı kişi veya grubun kısa sürede çok sayıda şirket kurulmasını, devralınmasını veya görünürde farklı kişiler adına şirket ve ortaklık yapıları oluşturulmasını talep etmesi.

6.9.2. Şirket kuruluşu veya devrinde resmi ortak ve yöneticilerin şirketin faaliyeti, finansman kaynağı veya yurtdışı ilişkileri hakkında yeterli bilgi sahibi olmaması ve işlemlerin fiilen başka kişiler tarafından yönlendirildiğine ilişkin göstergeler bulunması.

6.9.3. Müşterinin şirket, malvarlığı veya ticari işlemleri aile üyeleri, çalışanlar veya diğer üçüncü kişiler üzerinden yürütmek istemesi ya da aynı kişinin görünürde ilgisiz çok sayıda kişi ve şirket adına geniş kapsamlı vekalet yetkileri elde etmesi.

6.9.4. Gerçek faydalanıcı veya fiili kontrolü görünmez hale getirecek şekilde birden fazla şirket, ortaklık, vekalet veya üçüncü kişi katmanı oluşturulması; talimat veren, hizmet bedelini ödeyen ve işlemden ekonomik olarak yararlanan kişilerin farklılaşması.

6.9.5. FATF tarafından yüksek riskli veya artırılmış izlemeye tabi ülkelerle ya da yaptırım bağlantılı kişi ve yapılarla ilişkilerin, üçüncü ülke şirketleri, aile üyeleri, çalışanlar veya diğer araçlar üzerinden kurulması ve gerçek tarafın veya coğrafi bağlantının gizlendiğine ilişkin göstergeler bulunması.

6.9.6. Şirketler, ortaklıklar, vekalet ilişkileri, aile bağlantıları ve üçüncü ülke yapıları birlikte değerlendirildiğinde görünürde bağımsız kişi ve şirketlerin ortak bir ekonomik merkezden yönetildiği ve değer transferi veya sınır ötesi mutabakatı kolaylaştırabilecek bir ağ oluşturduğuna ilişkin göstergeler bulunması.

6.9.7. BMGK kararları kapsamındaki yasaklı mal, ekipman veya teknolojilerin tedarikiyle bağlantılı işlemlerde, hawala veya benzeri kayıt dışı değer transferlerinin danışmanlık, temsil, alacak temlik, cari mahsup, hisse devri, sulh veya benzeri hukuki işlemlerle meşru bir ticari ilişki görünümüne kavuşturulmaya çalışılması ve hukuki belgelerdeki taraflar ile işlemin gerçek ekonomik tarafları arasında uyumsuzluk bulunması.

6.10 Noterler

6.10.1. Birbirinden bağımsız görünen çok sayıda kişi veya şirketin işlemlerini yürütmek üzere aynı kişiye veya sınırlı bir kişi grubuna geniş kapsamlı vekaletler vermesi.

6.10.2. Şirket ortağı veya yöneticisinin şirketin faaliyeti, pay devri veya gerçekleştirilecek işlem hakkında yeterli bilgi sahibi olmaması ve işlemlerin fiilen başka kişiler tarafından yönlendirildiğine ilişkin göstergeler bulunması.

6.10.3. Uzun süredir faaliyet gösteren bir şirketin pay veya kontrol yapısının kısa sürede değiştirilmesi, bağlantısız görünen kişilere devredilmesi ve bu işlemleri geniş kapsamlı vekaletlerin izlemesi.

6.10.4. Aile üyeleri, çalışanlar veya diğer üçüncü kişilerin farklı şirketlerde ortak, yönetici, pay devralan, vekalet veren veya vekil olarak kullanılması ve işlemlerin birlikte değerlendirildiğinde ortak bir fiili kontrol yapısı oluşturması.

6.10.5. FATF tarafından yüksek riskli veya artırılmış izlemeye tabi ülkelerle ya da yaptırım bağlantılı kişi ve yapılarla ilişkilerin, aile üyeleri, vekiller veya üçüncü ülke bağlantılı kişiler üzerinden kurulması ve gerçek tarafın veya kontrol sahibinin gizlendiğine ilişkin göstergeler bulunması.

6.10.6. Şirket ortaklıkları, pay devirleri, vekalet ilişkileri ve aynı kişilerin farklı işlemlerde tekrar eden rolleri birlikte değerlendirildiğinde görünürde bağımsız kişi ve şirketlerin ortak bir ekonomik merkezden yönetildiği bir yapı ortaya çıkması.

Bildirimin Gizliliği

5549 sayılı Kanunun 4 (2)'nci maddesine göre; yükümlüler, MASAK'a şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğunun yargılama sırasında mahkemeler dışında, işleme taraf olanlar dahil hiç kimseye açıklayamazlar. Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik'in 29'uncu maddesine göre;

Yükümlüler MASAK'a şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğuna veya bulunulacağına dair, yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanlarına ve yargılama sırasında mahkemelere verilen bilgiler dışında, işleme taraf olanlar dâhil olmak üzere hiç kimseye bilgi veremezler.

Bu yükümlülük şüpheli işlemi MASAK'a bildiren kişi, kurum ve kuruluşlar veya bu kimselerin işlemi fiilen yapan ve yöneten mensupları veya bunların kanuni temsilcileri ve vekillerinin yanı sıra şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğuna herhangi bir şekilde vakıf olan diğer personeli de kapsar.

Yükümlüler yurt dışındaki merkezlerine veya şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimlerine, müşterisi hakkında şüpheli işlem bildiriminde bulunduğuna dair hiçbir şekilde bilgi veremez.

Yükümlülerin Korunması

5549 sayılı Kanunun 10'uncu maddesine göre;

Kanun gereğince yükümlülüklerini yerine getiren gerçek ve tüzel kişiler hiçbir şekilde hukuki ve cezai bakımdan sorumlu tutulamaz.

Özel kanunlarda hüküm bulunsada dahi şüpheli işlem bildiriminde bulunanlara dair, mahkeme dışında, üçüncü kişi, kurum ve kuruluşlara bilgi verilemez. Bu kişilerin kimliklerinin saklı tutulması ve güvenliklerinin sağlanması için mahkemeye gerekli önlemler alınır.

5.4. İÇ DENETİM

İç Denetim faaliyetleri ile birlikte uyum programının bütününe etkinliği ve yeterliği konusunda yönetim kuruluna güvence vermek amaçlanmaktadır.

Uyum kültürünün yaratılmasından üst düzey yönetim sorumludur. Üst düzey yönetim, uyumla ilgili aksaklıklar ve bunların giderilmesine yönelik aksiyonlardan haberdar edilir ve üst düzey yönetim de bunları takip etmelidir. Kurum Politika ve Prosedürlerinin, Risk yönetimi, izleme ve kontrol faaliyetleri ile eğitim faaliyetlerinin yeterli ve verimli olup olmadığı; risk politikasının yeterliği ve etkinliği, işlemlerin Kanun ve Kanun uyarınca çıkarılan yönetmelik ve tebliğler ile kurum politika ve prosedürlerine uygun olarak yürütülüp yürütülmediği hususları yıllık ve risk temelli bir yaklaşımla incelenir ve denetlenir. Başkanlık ve denetim elemanları tarafından istenilecek her türlü bilgi, belge ve bunlara ilişkin cd, dvd, mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlar da dâhil olmak üzere her türlü ortamdaki kayıtlar, bu kayıtlara erişimi sağlamak veya okunabilir hale getirmek için gerekli tüm bilgi ve şifreler tam ve doğru olarak verilir ve gerekli kolaylık sağlanır.

5549 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata uyumun etkinliği, iç denetim faaliyetleri kapsamında düzenli olarak değerlendirilir ve tespitler iç denetim raporlarında yer alır.

İç denetim faaliyetleri sonucunda tespit edilen eksiklik, hata ve suistimaller ile bunların tekrarını önlemeye yönelik değerlendirme, görüş ve öneriler sistematik olarak raporlanır ve yönetim kurulunun bilgisine sunulur; alınan kararlar doğrultusunda gerekli düzeltici ve önleyici aksiyonlar izlenir ve uygulanır.

Denetim kapsamı belirlenirken; izleme ve kontrol faaliyetleri sonucunda tespit edilen aksaklıklar ile risk içeren müşteri, hizmet ve işlemler esas alınarak önceliklendirilir ve denetim planına dâhil edilir; bu unsurların etkin ve bütüncül biçimde değerlendirilmesi sağlanır.

Denetlenecek birim ve işlemler belirlenirken işletmenin büyüklüğü ve işlem hacmi dikkate alınır; bu çerçevede, denetimin kapsamı işlemlerin tamamını temsil edecek nicelik ve nitelikte birim ve işlemleri kapsayacak şekilde planlanır ve yürütülür.

İç denetim faaliyetleri sonucunda elde edilen bulgular ve değerlendirmeler, Uyum Programı Hakkında Yönetmeliğin 28 inci maddesi hükümleri doğrultusunda, süresi içinde ve usulüne uygun olarak ilgili mercilere bildirilir

Talepte bulunulması halinde, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla; bilgi ve belge vermekten kaçınılmaz. Şirketimizde yapılacak denetimler kapsamında defter ve belgeler hazır bulundurulur; tüm bilgi işlem sistemi;denetimin amaçlarına uygun olarak denetim elemanlarına açılır ve verilerin güvenliği sağlanır. Yazı ile bilgi ve belge talep edilmesi durumunda en kısa sürede bu talep yerine getirilir.

5.4.1. Muhafaza ve İbraz konusunda yapılacaklar

Her türlü ortamdaki yükümlülükler ve işlemlere ilişkin belgeler düzenleme tarihinden, defter ve kayıtları ise son kayıt tarihinden; kimlik tespitine ilişkin belge ve kayıtları son işlem tarihinden itibaren sekiz yıl süre ile muhafaza edilir ve istenmesi halinde yetkililere ibraz etmek zorundadır.

Bu nedenle bu yükümlülüğümüzü yerine getirmemizi sağlayacak şekilde arşiv sistemi oluşturulacak ve gerekli tedbirler alınacaktır.

6.4. EĞİTİM

6.4.1. Eğitim Politikası

Kanun ve Kanun Uyarınca çıkarılan yönetmelik ve tebliğlerle getirilen yükümlülüklerle uyumun sağlanması, personelin suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanın önlenmesine ilişkin Şirket Politikası ve prosedürleri ile risk temelli yaklaşım konularında sorumluluk bilincinin artırılarak bir kurum kültürünün oluşturulması ve personelin bu hususlardaki bilgilerinin sürekli güncellenmesi amacıyla şirketin eğitim faaliyetleri yürütülür.

MASAK'ın tebliğ ve yönetmelikleri takip edilecek ve konu ile ilgili gelişmelerde kurum personeli bilgilendirilir.

Eğitim faaliyetleri uyum görevlisi gözetiminde ve koordinasyonunda yürütülür. Şirket, eğitim faaliyetlerini, yıllık eğitim programı dâhilinde yürütür.

Eğitim programı uyum görevlisi tarafından ilgili birimlerin de katılımıyla hazırlanır. Eğitim programının etkin bir şekilde uygulanması uyum görevlisi tarafından gözetilir.

Eğitim faaliyetleri, ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre ilgili birimlerin de katılımıyla gözden geçirilir ve ihtiyaca göre düzenli aralıklarla tekrarlanır. Şirket, eğitim faaliyetlerinin kurum geneline yayılmasını temin edecek şekilde; seminer ve paneller düzenlenmesi, çalışma grupları oluşturulması, eğitim faaliyetlerinde görsel ve işitsel materyallerin kullanılması, internet, intranet veya extranet vb. üzerinden çalışan bilgisayar destekli eğitim programları gibi eğitim yöntemlerinden yararlanırlar.

6.4.2. Eğitim Konuları:

Şirket düzenleyeceği eğitim faaliyetlerinde asgari olarak aşağıdaki eğitim konularına yer verir. Eğitim sunum ve dokümanları uyum görevlisi tarafından hazırlanır.

- a-Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı kavramları,
- b-Suç gelirlerinin aklanmasının aşamaları, yöntemleri ve bu konuda örnek olay çalışmaları,
- c-Suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesi ile ilgili mevzuat,
- ç-Risk alanları,
- d-Kurum politikası ve prosedürleri,
- e-Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde;
- 1- Müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar,
- 2-Şüpheli işlem bildirimine ilişkin esaslar,
- 3-Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü,
- 4-Bilgi ve belge verme yükümlülüğü,
- 5-Yükümlülüklerle uyulmaması halinde uygulanacak müeyyideler,
- f-Aklama ve terörün finansmanı ile mücadele alanında uluslararası düzenlemeler.

6.4.3. Eğitim Sonuçlarının Gönderilmesi

Şirket, uyguladığı eğitim faaliyetlerine ilişkin;

- a) Eğitim tarihleri,
 - b) Eğitim verilen bölge veya iller,
 - c) Eğitim yöntemi,
 - ç) Toplam eğitim saati,
 - d) Eğitim verilen personelin sayısı ve toplam personel sayısına oranı,
 - e) Eğitim verilen personelin birim ve unvanlarına göre dağılımı,
 - f) Eğitimin içeriği,
 - g) Eğiticilerin unvanı ve uzmanlık alanları,
- ile ilgili bilgi ve istatistikleri, takip eden yılın Mart ayının sonuna kadar uyum görevlisi vasıtasıyla Başkanlığa bildirir.

YÜRÜRLÜK

Bu yönetmelik, Yönetim Kurulu'nun 22/10/ 2026 tarih ve 2026/16 nolu kararı ile onaylanarak yürürlüğe girmiş, Masak Tebliğlerine uyumu sağlanmıştır.